

ELŐZETÉS

ELŐZETÉS:
 Egy óra ..... 24 korona.
 Egy óra ..... 2 korona.
VEKEM:
 Egy óra ..... 24 korona.
 Egy óra ..... 2 k. 40 l.
REKÖZMÉSEK:
 4-hatásos póti sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyiltér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Szerda, december 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Venerelők: A bécsi út.
- A kisenevi eset.
- A delegáció összeült.
- Makó város közgyűlése.
- A vitás bodrogi sárda.
- Az Andrássy-téri gyilkosság.
- Királyunk Szerbiáról.
- A kórház gyógyszer-számlái.
- Nylantorné a vizsgálóbíró előtt.
- A sár alá tett páholyok.
- Az elhunyt hercegkisasszony.
- A tiszthelyettes ur kalandja.
- Jelenet a királyi Táblán.
- Tárcsa: Pirkó. Irta: Lengyel Laura.
- Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodái.
 Irta: Lagerlöf Zelma.

A bécsi út.

Arad, december 15.

Ma délelőtt fél 11 órakor fogadta Bécsben a király a magyar miniszterelnököt, a ki a félhivatalos távirati tudósítások szerint a folyó ügyekről referált. A folyó ügyek alatt mindenki azt értheti, a mit akar, mert bizony nem igen fogják nyilvánossá tenni, hogy miről volt a bécsi audiencián szó. Így a megcáfoltatás veszedelme nélkül fűzhetik a politikusok Tisza István gróf bécsi útjához kombinációkat.

Mindamellett a tévedésnek legkisebb kockázatával tehetjük föl, miszerint azok között a folyó ügyek között első helyet foglal el Körber osztrák miniszterelnök ki-rohanása, melyet a bécsi-urak házában a

magyar közjog ellen intézett, és az a válasz, a melyben Tisza István ezt a támadást a magyar képviselőházban részesítette.

Az obstrukció klerikális hivei s a néppárti adeptusok, a kik jobban gyűlölik ellenségeiket, semmint hazájukat szeretik, s a kiknek — miként Ugron viselt dolgaiból tudjuk — mindig volt némi gyöngéd ösz székötletésük a bécsi reakcióval, szívesen hitték és hiresztelték, hogy a magyar miniszterelnök legutóbbi határozott föllépése az osztrák kolléga ellen a két miniszter közül nem a németnek, hanem a magyarnak fog az állásába kerülni.

A legújabb bécsi út tehát már ebből a szempontból is rendkívüli érdekel bir, és nem is kell majd soká várnunk rá, hogy az út eredményeképen tisztába jöjünk az iránt, hogy a két ellenfél közül melyik veszítette el a játszmát.

Akár mint legyen is azonban a dolog, az osztrák miniszterelnök által hirdetett teoriák kudarcát már mostan konstatalhatjuk, mert az általa hangoztatott elvek soha meg nem állhatnak, annál kevésbé érvényesülhetnek. A magyar közjog alapelvei nem csak a törvények nyílt és félremagyarázhatatlan rendelkezései által vannak biztosítva minden negáció ellen, de a magyar államnak Ausztriához való praeponderáló viszonya mellett a jogfosztás teóriájának gyakorlati megvalósítása is merő képtelenség.

Előbb-utóbb majd csak tisztába fog-

nak Ausztriában jönni azzal, hogy a dualizmus nem üres szó, hanem az, a mit a szó jelent. A monarkia két államból áll, Ausztriából, illetve a birodalmi tanácsban képviselt országokból, és Magyarországból, illetve szt. István koronája országaiból. 1848-tól 1867-ig a magyar államiságot elkobozták ugyan, de új életre kelt az, midőn a magyar nemzet királyával kibékült.

Ausztriában abban az elfogult nézetben vannak, hogy Magyarország Ausztriával kötötte meg a kiegyezést és ez kétoldalu szerződés. De ez nem így van, mert Magyarország nem Ausztriával, hanem az uralkodóval kötötte meg a nagy közjogi egyezséget. Ausztriát csak annyiban vonták be e tárgyalásokba, a meny nyiben nem döntöttek a perszonálunió mellett s ennek folytán pénzügyi kérdéseket kellett rendezni, melyeknél Ausztria érdekelve volt, s melyeket nem akartak Ausztria nélkül megoldani.

A centralistáknak ez a világos és könnyen érthető definíció talán nem tetszik, az ő egész gondolkozásuk összenőtt az „összbirodalom” fogalmával, de a régi osztrákoknak ez az „eszmény”-ük csak phantom, mely kellő világítás mellett menten szétfoszlik s eltűnik, mint a falra vetett árnyékkép. A világos megkülönböztetésnek az a jó oldala is megvan, hogy Ausztriában nem panaszkodhatnak ezentul Magyarország tulsúlyáról. Mi csak a saját ügyeinkkel törődünk, Ausztriáéival

Pirkó.

Irta: Lengyel Laura.

Pirkó tizenkétéves korában kikerült a bonne keze alól és nevelőnőt kapott. A nevelőnő csinos arcú, szőke, sovány leány volt. Pirkó kissé bizalmatlanul nézte. Még nagyon élénk emlékezetében ott a bonne, eszébe jutottak a ligeti séták, ahol rendszeren találkoztak a kisasszony vörösnnyakkendős, puhakalapú bátyjával. Pirkót ilyenkor előre küldték és a kis leány halálosan unatkozott. Pirkó azonban sohasem panaszkodott; nagyon okos gyermek volt s tudta, hogyha egy szót szól, új kisasszony jön a régi helyébe és új bátyja fogja őket a ligetben várni. Pirkó arisztokrata természet volt s nem szerette az új ismeretségeket. Ezzel a kisasszonynyal már elég jól megértették egymást. Ismerték egymás gyöngéit, Pirkó a kisasszony bátyját, a kisasszony meg Pirkó olvasási mániáját és kölcsönösen szemet hunytak egymás gyarlóságai fölött. Pirkó sohasem fordult hátra, amíg a kisasszony a bátyjával tárgyalt, a kisasszony pedig éppenséggel nem bánta, ha Pirkó egész éjjel fekete betűkkel rontja a szemét.

A kölcsönös elnézésnek eredménye az volt, hogy a bonnet egyszer csak hirtelen el kellett bocsátani, Pirkó pedig tizenkét éves korában oly erősen rövidlátó lett, hogy csak szemüveg segítségével tudta tovább falni szt a huszonégy fekete betűt, melynek kombinálásából állt elő a világ minden bölcsessége és tudománya.

A nevelőnőtől csak azért félt, hogy új fajta kellemetlenségekbe kell majd beletörődnie. A mamának azonban nem szólt semmit. A mama és Pirkó között ugyanis igen sajtáságos viszony volt.

Geleynét ez időben Budapest legszebb asszonyának tartották s ezt nemcsak imádói tudták róla, hanem leánya is, az okos, szomorú szemű kis Pirkó. Ő nagyon sovány volt, vézna és fekete, de tulérett. szomorú kis agya már tisztában volt azzal, hogy az Uristen semmit sem ad ingyen, hogy a gyermeknek mindig nagy árt kell fizetni azért a kitüntetéséért, hogy az ő mamája a legszebb asszony Budapesten.

Aztán kevesett is látták egymást. Geleyné csak ebéd idejé kelt föl, igaz, hogy az ebédnél mindig megsimogatta Pirkó kócos, kemény haját és megkérdezte tőle, hogy aludt? A válasza azonban már sohasem figyelt, mire Pirkó felelhetett volna, a férjével kezdett társalgást.

Este mielőtt hangversenyre vagy vacsorára mentek volna, mindig bejött Pirkó szobájába bucsuzni, mélyen kivágott ruhában. Csillagó ékszerrel kopráztatták a kis leány szemét és a ruájából, meg hajából kiáradó parfüm annyira fölizgatta a gyermeket, hogy féleljeszakként nem tudott aludni miatta. De erről nem beszélt senkinek, mint ahogy igen hallgatag, igen zárkózott természetű, szomorulelkű kisleány volt szegény.

A nevelőnőt — amint mondám — bizalmatlansággal, de egy jól nevelt urigyermekek ud-

variasságával fogadta. Hitt a lelkében, örült is jövetelének. Mióta a bonnet elküldték, a mamán különös nyugtalanság velt erőt. A zsurokat, estélyeket, hangversenyeket, a színházakat csak úgy robotolta, mint azelőtt, de saját bevallása szerint igen nyugtalanul mulatott. Egyetlen leányára gondolt, akit cselédkezekre kellett otthozhagyni. Ez a gondolat néha még délelőtti álmát is megzavarta. Pirkó mindig büntudatosan sűtötte le fejét, ha a szép mama az ebédnél panaszkodott. Pirkó igen jónevelésű urigyermekek volt, senkinek sem szeretett kényelmetlenséget okozni, de a szép mamának legkevésbé.

Mikor a nevelőnő megérkezett, figyelmesen és részvétellel nézte a fiatal sovány leányt. Juli kisasszony megsimogatta Pirkó arcát és Pirkó érezte, hogy a kisasszony keze lázas és remeg.

— A kisasszony visszavonulhat, ha fáradt, — mondta a szép mama vacsora után, — te meg itt maradhatsz Pirkó, mulatassd a papát, mialatt én a koncerthez felöltözködöm.

Pirkó udvariasan bólintott és leült a papa mellé, azzal az elhatározott szándékkal, hogy a szomorú, fáradt arcú embert vigasztalni fogja.

— Kedvtelen vagy ma papa?

— Igen, gyermekem. Egy kicsit levert vagyok, de ne törődj vele, ülj ide a térdemre.

— Köszönöm papa, ha nem vagyok terhedre, igen szívesen. Remélem nem érzed rosszul magad?

— Nem, ha te itt vagy a közelemben.

azonban nem. Nekünk nem kell semmi-féle tulsuly, de teljes egyensulyt akarunk és éppen azért óhajtjuk a gazdasági különválást is, mert egyedül a gazdasági kiegyezésben van meg Ausztriának az a joga, hogy beleszóljon, nemcsak, de mint szerződő fél követeléseket is emelhesen, ép úgy, mint mi.

Egyáltalán pedig mi nem félünk attól, a mit a klerikális gyászmagyarok remélnék, hogy t. i. a magyar miniszterelnök bukott-ként tér meg bécsi utjából. Még ha megis döntené őt ez alkalommal az osztrák fondorlat s alá hanyatlanék kezéből a magyar jogokért lobogtatott zászló, még sem jelentené az magának az ügynek bukását, mert azt a zászlót, mely annyiszor emelkedett újra föl győztesen a porból, ezuttal is fölemelné egy emberként — az egész nemzet. (==)

A kisenevi eset.

(Tolsztoj véleménye.)

Arad, december 15.

A kisenevi vérengzés törvényszéki tárgyalása újra felhívta a művelt közönség figyelmét azokra az embertelenségekre, amik Kisenevben és Homelben, két orosz városkában történtek. A gyűlölet áldozatainak hátramaradtjait számára világszerte gyűjtést rendeztek.

Az orosz írók egy csoportja, amely az orosz zsidók zsargonnyelvéből irodalmi nyelvet akar fejleszteni, — hogy nem hiába, azt mutatják Morris Rosenfeld költeményei — elhatározta, hogy a kisenevi inségesek javára zsargonnyelven könyvet fog kiadni. A könyv jövedelme az inségeseknek jut.

A könyv szerkesztője Tolsztoj Leót, a jasznaja-poljanai remete apostolt is megkérte, hogy néhány sorral járuljon hozzá a könyv sikeréhez. Tolsztoj, bár akkor épült fel hosszas betegségéből, készséggel felelt a kérésre. Levelében három legendáját, amiket most írt, átengedte a könyv számára, hogy zsargonnyelvre lefordíthassák. A legenda közül azonban csak kettő jelenhetett meg, mert a harmadik fennakadt az orosz cenzura rostáján.

A levél, amelylyel a „Harom legendát“ kísérel, érdekes világot vet arra, hogyan gondolkozik Tolsztoj a kisenevi és homeli vérengzésekről. Levelének legszigorubb passzusait még a külföldi sajtó sem akarta reprodukálni, mert miattok újból a legkegyetlenebb üldözésnek volna kitéve az agg apostol. Mindazonáltal levelének néhány töredéke, amikből eléggé kitűnik Tolsztoj gondolkodása, belejutott az európai sajtóba is. Néhány szemelvény belőle a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

— A szörnyű büntett, amelyet Kisenevben követtek el — írja Tolsztoj — a legfájdalmasabban lesújtott. A vérengzésekről való véleményemet már több ízben kifejtettem egy ismerősömhöz írt leveleimben. A minap Moszkvából a kisenevi polgármester címére részvéti-iratot írtunk, amelyet többen aláírtunk és amelyben kifejtettük azt az érzelmünket, amit bennük a gyalázatoság keltett. Szívesen küldök albumjuk számára közleményt és megpróbálom, hogy olyasmit írjak, ami az alkalomhoz illő. Sajnos, olyan könyvben, amely Oroszországban nyilvánosságra fog jutni, a cenzura miatt nem írhatom meg, hogy nézetem szerint ki voltaképp az oka nemcsak a kisenevi esetnek, hanem annak a viszálykodásnak, amely az orosz lakosság egy részében — nem a tulajdonképpeni néphez tartozó részében — gyökeret vert. Nem mások az okai ennek, min...

Itt egy passzus következik, amelyet az, aki a levelet kapta, nem akar nyilvánosságra hozni az említett okból.

— Alláspontom — írja tovább Tolsztoj — a kisenevi büntettel szemben vallásos világnézetemből következik. Mielőtt még a szörnyű részletekről értesültem volna, már az első újsághirekből megértettem az események teljes borzalmasságát: mélyen nyomasztó, kínos érzésem támadt, amelybe belevegyült az áldozatok iránt való részvétem, a bestiális, magukat kereszténynek nevező emberekkel szemben való megdöbbenésem és ama „műveltekkel“ szemben való undorodásom, iszonyodásom, a kik felbujtogatták a tömeget és büntetéseivel szimpatizáltak, végül a gaszágok igazi okozói val szemben való felháborodásom.

— Ha azt kérdik tőlem, — írja Tolsztoj — hogy nézetem szerint mit tegyenek a zsi-

dók, a feleletem erre a krisztusi tanításból következik, amelyet megérteni és követni igyekszem. A zsidóknak, mint minden embernek csak egyet kell tenni boldogságuk érdekében, hogy kövessék azt az általános emberi törvényt, hogy „ne kívánd azt másnak, amit magadnak nem kívánsz“: amiből következik, hogy ne az erőszak fegyvereivel támadják a kormányt, hanem győzzék le jó és igaz étellel, amely kizárja, hogy akár közvetlenül, akár közvetve erőszakosságot kövessünk el felebarátainkkal szemben, vagy hogy valamely erőszakosságot a magunk hasznára fordítsunk. Ez az, amit a kisenevi eseményekről mondani akarok: nem új és nem ismeretlen dolog, de mint mondtam, minden.

A delegáció összeült.

(Az ülés első napja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 15.

A képviselőház munkája — ha ugyan munkának nevezhető az, a mit mostanában művel — szünetel, mert péntekig nem lesz ülés. A honatyák nagy része elszéledt Budapestről és elment egy sereg Bécsbe, a delegacionális ülésekre, sokan meg elutaztak vidékre, hogy a három napos vakációt a kerületükben, vagy a családjuknál tölthessék.

A fővárosban tehát csönd van. De annál nagyobb érdeklődéssel fordul mindenki Bécs felé, ahol a legközelebbi jövőben előreláthatólag nagy dolgoknak kell végbemenniök. Dülőre kell jutnia annak a kérdésnek, hogy abban a harcban, melyet immár hetek óta folytatnak egymás ellen nagy elkeseredettséggel Körber és Tisza, ki maradt alul. Mert az kétségtelennek látszik, hogy a kettő közül valamelyiknek buknia, mennie kell.

Vajjon melyiket ejti el a király? Bizonyára azt, akit inkább nélkülözhet. Körber meg Windischgrätz és a kamarilla valamennyi tagja kétségtelenül a legnagyobb erőlködést fogják kifejteni, hogy Tisza Istvánt lehetetlenné tegyék és folytatni fogják aknamunkájukat, hogy meg-

Magához ölelte, megcsókolta. Pirkó elgondolkozva mondta:

— Az a jó, hogy a mama sohasem fárad bele a mulatságba.

A mama kijött az öltözőből, Pirkót megcsókolták és aludni küldték. A kis leányszótalanul engedelmesen ment a szobája felé.

Mivel közös szobája volt a kisasszonnyal, csak lassan tette a kilincsré kezét, nehogy felköltse a nevelőnőt. Mikor belépett, a kisasszony lecsavarta a villamos körtét és a fal felé fordult:

— Megbocsásson, — mondta Pirkó olyan finom udvariassággal, amelyet bármelyik udvarhölgy megirigyelhetett volna, — de nem tudok sötétben levetkőzni. Nem fogom soká zavarni, mindjárt kész leszek.

Megnyomta a villamosgombot: ebben a pillanatban inkább érezte, mint hallotta, hogy a kisasszony sir. Arcát a vánkosba temetve, titokban zokogott. Pirkó sohasem szokott sirni, erről a nevelőtlenségről régen leszoktatták, most inkább bánt, mint sajnálkozott.

— Rosszul van, kisasszony?

A nevelőnő hangján hallatszott, hogy erőszakkal igyekszik uralkodni magán:

— Nem, édesem, ne nyugtalankodjék miattam, én... de feküdjék le kérem...

— Köszönöm, nem vagyok álmos s ha megengedi, itt maradok az ágya mellett. On izgatott most, ugy-e kisasszony?

A leány felült az ágyban, úgy hallgatta a különös, szomorú gyermekhangot.

— Vagy talán bántja valami?

— Igen, — mondta Juli kisasszony meg-

csukló hangon. Gyermekek volt szegény kis tanítónő, még csak husz éves — én most jöttem el először hazulról.

— Ugy? — mondta Pirkó csodálkozva.

Majd halkabban hozzátette:

— Én nem sirnék, ha innen el kellene mennem.

Juli kisasszony figyelmesen nézte a gyermek arcát és valami homályos sejtés kezdett derengeni lelkében, hogy kettőjük közül az a boldogtalanabbik.

— Maga nem sajnálná itthagyni szülőit, meg az otthonát?

— Ha tudom, hogy jól érzik magukat és egészségesek, miért sajnáljam őket. Ami meg az otthoni illeti, mindenütt szobák vannak, az egyik helyütt kék a tapéta, a másik helyütt fehér, de az nagyon mindegy lehet. A kisasszonynak szebb szobája volt otthon?

— Nem, Pirkó, de otthon voltam.

Pirkó elgondolkozott, majd lassu, komoly hangon felelt:

— Az ember mindenütt megszokik.

Olyan szánandó volt ez a bölcs gyermek, hogy Juli kisasszony egy percre megfélekedezett saját bajáról.

— Valami bánata van kedves gyermekem? Mondja el nekem, hátha segíthetek a baján?

Pirkó úgy dörzsölte vértelen kis kezét, mint egy vén bölcs, a ki a világ gyarlóságával már régen tisztában van. Mosolya is olyan fölösleges volt, mikor ahhoz a husz éves, nagy babához fordult, a ki az otthonát, meg az édesanyját siratja.

— Köszönöm kisasszony, maga igen jó, de

nekem nincs semmi bajom. Egy időben, amikor még följárt hozzám Böske, a házmesterné leánya és azt beszélte, hogy neki nincs bönjeje, külön szobája s a mamája viszi vasárnap sétálni, azt hittem, hogy Böske nagyon boldog lehet. De azóta sokat gondolkoztam a dolgon és nem irigylem Böskét sem. Most koportagyárban dolgozik és látta, hogy a multkor megverte az apja. Engem nem bánt senki... Én azt hiszem, minden új helyzetben új fajta bajok várják az embert. Minek az, ha már a régi beletörődünk? Juli kisasszony tágra nyit szemmel hallgatta a gyermeket s aztán maga sem tudta miért, két karja közé szorította Pirkó barna fejét és csókolta forrón, könnyezve, mennyei szánalommal.

— Hajtsa ide a fejét a párnára gyermekem s maradjon itt mellettem.

— Szívesen! — mondta Pirkó — úgy sem tudnék mo t elaludni, én nehezen alszom el. Nem vagyok terhére, kisasszony?

— A világért sem, gyermekem. Jöjjön csak közelebb. De hiszen reszket, didereg, csak nincs valami baja?

— O dehogy, én mindig fádom így elalvás előtt. Azt mondják vérszegény vagyok, azért kell annyi hust ennem. Aztán meg így este sok minden eszembe jut. Ostobaság, de olyan furcsa. Elmondjam kisasszony?

— Persze, hogy el. Mindent mondjon el Pirkó.

— Az jut eszembe, hogy ez a palota a mienk. Ezen az emeleten van tíz szoba, mind-egyikben van butor, disz csecse-becse, ez a szoba és benne minden az enyém, ott vannak

buktassák Tiszát, a „vastagnyaku kálo-mistát“, a ki minden diplomata simaság nélkül, szinte gorombán mondja ki a véleményét az osztrák urakról. Mégis nem valószínű, hogy a kamarilla célt érjen. Tiszára most szükség van. Ha őt távolítanak el helyéről, beláthatat an, hová fejlődne a dolgok Magyarországon, a hol már-már kezd világosodni. Ellenben Ausztriában ott van a tizennegyedik paragrafus.

Nagyon plauzibilis tehát az, amit a magyar politikai körök hisznek: hogy tudniillik két miniszterelnök közt teljesen élükre állítván a dolgok, a király kénytelen lesz elejteni Körbert, bárha bizonyára szívesebben szabadulna Tiszától, aki olyan merészen beszélt bizonyos osztrák körök centralisztikus törekvéseiről. A Windischgrätzek ezt sohase fogják megbocsátani neki. Amde a Windischgrätzekkel szemben Tiszának mindig lesz egy nagy erőssége: az, hogy maga mögött tudhatja az egész magyar nemzetet, még a politikai ellenfeleit is. Olyan magyar ember csakugyan képzelhetetlen, aki haboznék azon a kérdésen, hogy a miniszterelnök mellé, vagy a kamarilla emberei mellé álljon-e.

A delegációknak ma még csendes napja volt, jóformán csak az alakulások történtek meg. Erről a következő tudósításunk számol be:

A magyar delegáció ülése.

— Kezdete d. u. 3 órakor. —

A magyar delegáció ma délután 3 órakor tartotta alakuló ülését, melyen a magyar kormány részéről jelen voltak: *Tisza István* gr. miniszterelnök és *Nyíry Sándor* honvédelmi miniszter, a közös miniszterek közül *Goluchovsky* külügyminiszter, *Burián Pál* br. pénzügyminiszter, *Pitreich* hadügyminiszter, *Spaun* tengerészeti miniszter, *Plener Ernő*, a közös számvevőszék elnöke, valamint a bejelentett kormányképviselők teljes számban.

(A megalakulás.)

Az ülésen *Tisza István* gr. miniszterelnök üdvözölte a magyar országos bizottságot és fel-

a könyveim, a bábaim, a játékaim, ott balra a folyosón túl aluszna a cselédek...

Ebben a pillanatban léptek hallatszottak a szomszéd teremben. Halk suttogás, majd lassan becsapódott egy ajtó és *Pirkó* folytatta:

— Most jött haza a papa, meg a mama. Itt vannak a negyedik szobában. Csak ezt a gombot kell megnyomnom és bejönnek, erre a csengőre meg a cselédség rohan be hozzám... És látja, én tudom, érzem, látom, hogy egyedül állok a világon; hogy nincs senkim és semmim... és erre a gondolatra fájni kezdek, hogy a lelkem is reszket belé...

— *Pirkó*, szokott maga imádkozni?

— Néha, ha el nem felejttem.

— Hát imádkozunk most együtt.

A szegény gazdag gyermek összetette kezét és udvariasan utána mondta a kisasszonynak az ima szavait. Megint csak jónévelésű, urileány volt, aki a világot csak sértene meg senkit. De az ájtatos ima szavai közt is folyton arra gondolt: senkim sincs, semmim sincs, egyedül vagyok.

Egy félóra mulva felkötökölt a párnára és hallgatta *Juli* kisasszony nyugodt, egyenletes lélekzetét. Alszik! még mindig fázt, még mindig borzongott, de mozdulni nem mert, nehogy felkötse a kisasszonyt, azt a husz éves gyermeket, a ki sir az édesanyja után, imádkozik az Istenhez és álmodik boldogan, nyugodtan, mert álmai fölött ott virraszt a távolból is valakinek az áldása, valakinek a szeretete.

kérte *Bohus* Zsigmond bárót, hogy foglalja el a korelnöki tisztséget. Korjegyzőnek *Zichy János* grófot kérte fel.

Bohus Zsigmond br. korelnök felolvastatta a képviselőház és főrendiház elnökségének átiratait, mire megválasztották a magyar delegáció elnökségét. Elnök lett *Szapáry Gyula* gróf, alelnök *Szell Kálmán*, háznagy *Wodianer Albert*, br., jegyzők *Münnich Aurél*, *Kristóffy József* és *Rudnyánszky Jenő* br.

Ezután az elnöki széklet a betegeskedő és e miatt távol levő *Szapáry Gyula* gróf helyett *Szell Kálmán* foglalta el, ki a delegációk feladatáról és hatásköréről hosszabb beszédet mondott. Szavait így végezte:

— A midőn munkásságunkat megkezdjük, ahhoz tekintünk fel, mint mindig szoktunk (a delegáció tagjai felállnak), a kit minden magyar ember szívébe vett tisztelettel és törhetlen ragaszkodással. A sors úgy akarta, hogy az ő uralkodói gondjai és terhei súlyosabbak, nagyobbak talán, mint bármely más fejedelemé, de ő a történelemben ritka törhetetlen és bámulatos lelki erővel, odaadó áldozatkészséggel és fáradhatlan kötelességérzettel jár elől uralkodói hivatásának tisztében, a miért hála és dicsőség neki. (Zajos, hosszas éljenzés.)

Felolvastak számos átiratot, ezek közt *Tisza István* gr. miniszterelnök értesítését, mely szerint a magyar delegációt a király holnap, szerdán déli 12 órakor fogja fogadni.

(Megzavart kegyelet.)

Szell Kálmán alelnök ezután kegyeletes és megható szavakban emlékezett meg *József* főherceg ifju leányának váratlan elhunytáról. Indítványozta, hogy a gyászeset fölött az országos bizottság fájdalmas részvételének jegyzőkönyvében adjon kifejezést s erről értesítse a főhercegi családot. (Általános helyeslés.)

Ugron Gábor tiltakozik ezen indítvány ellen. Mi — ugymond — nem vagyunk országgyűlés. Az ő tisztelete és részvétele *József* főherceg iránt nem kisebb, mint *Szell Kálmáné*, de nézete az, hogy a delegáció ilyen részvételnyilatkozat megtételére nem illetékes.

Szell Kálmán: Azt hiszi, hogy érzelmi téren a delegáció kompetenciáját nem szabad ilyen ridegen formulálni. (Általános helyeslés.)

Ezek után elnök kegyeletes szavakkal emlékezik meg *Kállay Béni* volt közös pénzügyminiszter haláláról. Majd bejelentette, hogy *Szapáry Gyula* gr., a magyar delegáció elnöke, betegsége miatt januárig nem vehet részt az országos bizottság tanácskozásain.

Végül *Burián* br. nyújtotta be a közös miniszterek előterjesztéseit.

(Ugron egyéb kifogásai.)

Szell Kálmán indítványozta, hogy alakítsák meg az albizottságokat.

Ugron Gábor elvben helyesli e proziciót, de kifogásolja, hogy az albizottság ülésein nincs nyilvánosság és kifogásolja főleg azt, hogy az albizottságban idegen nyelvet használjanak. Tiltakozik egyszersmind az ellen is, hogy az elnök megnyitó beszédében a „monarchia“ szót használta.

Szell Kálmán válaszában kijelenti, hogy az albizottságok működését az ügyrend szabályozza, e tekintetben annak szelleme az irányadó. A mi a „monarchia“ szóra tett kifogásokat illeti, kijelenti, hogy ő ott, hol a magyar államról beszélt, a Magyarország kitételt használta s csak akkor említett monarchiát, mikor a védelem közös eszközeit említette. Ez így volt helyes.

Erre megalakították az albizottságokat úgy, a mint a tegnapi értekezlet a jelölésekben megállapodott. Rögtön meg is alakultak az albizottságok.

Ülés végén *Szemere Miklós* intézett interpellációt a külügyminiszterhez.

A közös budget.

A delegáció tagjai ma kapták meg a közös kiadások 1904. évi költségvetési előirányzatát.

E szerint a netto-szükséget a jövő évre a jelen évvel szemben egy egész és öttized millió koronával emelkedik, a miből Magyarországot 525.000 korona terheli.

Az összes szükséglet 330 millió korona. Ebből levonva 113 egész és kéttized millió korona vámjövedéket, marad fedezendő netto-szükséglet kétszázötvenöt millió, a miből Magyarországnak nyolcvankilenc millió koronát kell fedeznie.

A kedvező költségvetés első sorban annak köszönhető, hogy a hadügyi költségvetés a jövő évben alig százezer koronával emelkedik.

A király előtt.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: *Tisza István* gróf miniszterelnököt, aki *Skerlecz* báró min. titkár kíséretében ma reggel ideérkezett, ő Felsége délelőtt 11 órakor magánkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a folyó ügyekről tett jelentést.

Bécsből táviratozzák a Bud. Tud.-nak: Ő Felsége ma délelőtt 10 órakor fogadta a magyar képviselőház elnökségét, *Perczel* Dezső elnököt, valamint *Jakabffy Imre* és *Feilitzsch* Artur báró alelnököket magánkihallgatáson, a mely egy negyedóra hosszat tartott. Ő Felsége az elnökséget igen kegyesen fogadta és az elnökség egyes tagjait hosszabb beszélgetéssel tüntette ki.

Az osztrák delegáció ma délelőtt 11 órakor tartotta alakuló ülését. Elnöknek *Gautsch* volt osztrák miniszterelnököt választották meg, aki politikai beszédet nem tartott.

TÁVIRATOK.

A megegyezés.

London, december 15. A *Daily Mail* jelenti Cobeből tegnapi kelettel: Szjouli távirat szerint az Oroszország és Korea között kötött megegyezést december 9-én irták alá. Hír szerint a megegyezés alapján minden koreai zászlóaljban egy orosz őrnagyot és századost alkalmaznak és szükség esetén a császári testőrség egy tisztjét is alkalmazzzák. A *Standard* tokiói jelentése szerint Tokio mértékadó köreiből az a nézet terjedt el, hogy nagy különbség van Oroszországnak a japáni előterjesztésekre adott válasza és Pétervárott adott békés biztosítások között, a mi fölött általános az elkedvetlenedés. A *Morningpost* állítólag jó forrásból arról biztosít, hogy az a felfogás, hogy Oroszország felelete kielégítő, nem valóságos alapon nyugszik, bár nincs ok arra, hogy a tárgyalások kedvező eredménnyel ne végződjenek.

Délafrikai harcok.

Fokváros, december 15. E hó 14-én ideérkezett hivatalos távirat szerint egy német járőr megtámadott és elfogott egy hottentotta tábor. Később a hottentották a németeket átszorították az Oranje folyón és visszavonulásukkor lövöldöztek rájuk. A fokföldi rendőrség egy osztlályát az Oranje folyó déli partján hevesen megtámadták és *Becklin* német hadnagy és egy katona súlyos sérüléseket szenvedtek. A hottentották kijelentették, hogy félreértés következtében lövöldöztek a rendőrségi csapatokra. Az összeütközés közben három hottentottát megöltek és kettőt megsebesítettek. Heves összeütközések vannak kilátásban.

A vitás bodrogi zárda.

(Temes- és Aradvármegye tárgyalásai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 15

Sokféle képen vitás a görög-keleti románok egyetlen zárdája, a *hódos-bodrogi* román szerzetes-ház. A szerbek azt vitatják, hogy az őket illeti, s a magyarországi román- és szerb egyház kettéválasztása alkalmával jogalap nélkül jutott a románoknak.

Vitás volt ezenfelül az adó tekintetében. Meg volt ugyan állapítva, hogy a zárda, a mely *O-Pécska* aradmegyei község határában van közgazgatási tekintetben, Aradmegyéhez tartozik, az *adóadás* dolgában mégis Temesmegyéhez vonták, azon az alapon, hogy az a Maroson túl van. Ilyesformán a zárda közgazgatás tekintetében *O-Pécska* alá tartozott, az adóját ellenben a temesmegyei *Zádorlak* községnek fizette.

Az idén azonban mindakét vármegye kivette az adót a bodrogi zárdára, a mely ez ellen felfolyamodással élt. A pénzügyi hatóságok erre *helyszíni* szemlét rendeltek el, annak megállapítására, hogy a zárda tulajdonképpen Arad, vagy Temesmegye területéhez tartozik-e.

A helyszíni szemlét a napokban tartották meg, s azon megjelentek Temesvármegye részéről: *Kabdebó* Gergely alispán, *Schäffer* Béla ujaradi főszolgabíró, továbbá *Zádorlak* község jegyzője; Aradvármegye részéről *Schill* József főjegyző, *Momák* Flóris ó-pécskai jegyző, az aradi államépítészeti hivatal részéről *Darvas* Izsó kir. mérnök, s az aradi pénzügyigazgatóság kiküldöttje. A kolostor részéről *Hamsea* Agoston arkimandrita, zárdafőnök és *Muntyán* Archip szerzetes voltak jelen.

A szemlén régi térképek és a zárda levéltárában levő iratok alapján minden kétséget kizáróan megállapították, hogy a kolostor *mindig Aradvármegyéhez tartozott*. A régebbi időkben a Maroson innen volt, de, a Maros, a mint egyéb helyeken is, medrét változtatta, s így jutott a zárda a Maros tulsó felére.

A két vármegye kiküldöttjei a helyszíni szemle alapján abban állapodtak meg, hogy ez évre még nem bolygatják meg az eddigi rendet, azaz idén még *Zádorlakhoz* fizet adót a zárda, de jövő évre már *O-Pécskának*.

Ezzel a zárda és Temesvármegye között minden közösséget megszüntettek.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: *Tavas*, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: *Tavas*, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: *Tavas*, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Tavas*, operette. (Páros bérlet.)

A hölgyek maradjanak otthon.

— Férfi-est a színházban. —

A debreceni színházban, a melynek ezidő szerint *Makó* Lajos az igazgatója, tegnap mutatták be a Vigszínház ujdonságát, a *Csodagyermek*-et, melyet már mi itt Aradon megéltünk. Tudvalevő, hogy a *Csodagyermek* premierjétől a Vigszínház kiélezett előadásában a legviharoztatott budapesti demimondok is pirultak, de azért mindenki kitűnően mulatott. Debrecenben sok az erénycsász, a kik ez ellen az ujdonság ellen is eleget menydörgtek, de a színház igazgató a zsufolt házak reményében ezuttal nem vette figyelembe a sok-sok morál prédikációt. A pajkos bohózatot tehát szépen betanulta a szereplő személyzet s az előadás napját a reklám menydörgő dobjai kíséretében ki is tűzték.

A premier előtt azonban *Makó* Lajos színház igazgatónak lelkifordulásal támadtak. Leiki szeméi előtt

megjelentek a felsőbb leányiskolák növendékei, a mint felvonulnak a színházba s lelkesen tapsolnak a francia szellem ez újabb diadalának. Elvonultak előtte a gondos anyák, a szemérmes vén kisasszonyok, a kiknek lelki egyensúlyát teljesen megzavarta a *Csodagyermek* premierje. Ő maga is gondos családapa lévén, a Debreceni fenyegető veszedelmét mindenéren elakarta háritani. A zsufolt házak, a hangulatos esték reménysége azonban nem engedte a darabot levétegni a műsorról, más módon segített hát a bajon. A premier színlapra hatalmas betűkkel a következő figyelmeztetést íratta föl:

A hölgyek a mai előadás alatt
maradjanak otthon.
A darab nagyon pikáns!

A figyelmeztetés óriási szenzációt keltett a városban. A kaszinótól kezdve a száraz malomig ez volt a beszéd tárgya. Es minden család fő abban állapodott meg, hogy leányát és suhanc fiát a *Csodagyermek* előadásától eltiltja. Az erény véde mező melegen gratuláltak az igazgatónak, a ki a kényes kérést ilyen finom diplomával oldotta meg. Este azután, a mikor felgördült a függöny, a szereplők mély megdöbbenéssel látták, hogy tizenöt potyajegyves alakon kívül egy lélek sincs a színházban. A hölgyekkel együtt a férfiak is otthon maradtak.

Mi ez? kérdezte magától és másoktól *Makó* Lajos. Hát én ma este a potya-jegyvesnek adok elő ujdonságot?

— Természetes, felelt rá egy vén színházi habitué. Asszonyi pirulás nélkül ki élvezi a kaviáros francia bohózatokat?

Igy fagyott be a nagy színpadi slágernek ígérkező *Csodagyermek* Debrecenben, ahol hamarjában bőszen kerül előadásra.

* **Ujdonságok a színházban** A *Tavas* bemutatója dominálja a színházi publikum hangulatát. Az operettből holnap délelőtt tartják meg az utolsó főpróbát jelmezekkel és teljes díszlettel. Minden tényező szerencsésen összehatott itt arra, hogy a legideálisabb hatást és a legkifogástalanabb sikert produkálja. A közönségnek előreláthatólag kiváló műélvezetben lesz része. Most egyszerre három új darab betanulásába is belefogott a színház, művész-személyzete. Az egyik rész az *Aranyhíd*-ra és *Donnay* kitűnő darabjára az *Újabb veszély*-re készül, melynek fő női szerepeit *K. Hegyessy* Mari asszony és *Paulay* Erzsike adják, míg az énekesek a gyönyörű zenéjű *Vándorlegény* operettből tartanak próbát napenként. Mint látható, a legközelebbi hetei a színháznak ugyancsak mozgalmasoknak ígérkeznek.

* **Novelli**, aki december hó 21-én lép fel először Aradon, tegnap este másodszor játszott Budapesten a Népszínházban zsufolt ház előtt. *Schylockot* adta, az ő halhatatlan alakítását és természetesen nagy és eredeti volt, mint mindig. Ha végignézzük az ő műsorát, el kell ismernünk, hogy ő legsokoldalubb színész is (nemcsak a legnagyobb), aki egyesíti magában a *Zacconi* patológiai virtuozitását a *Salvini* hatalmas stílusával, fenséges páthosszával, az érzelmek és szenvedélyek egész skáláján uralkodik s ma eljátszotta a velencei alkuszt, holnap *Leart* és *Papa Lebonnardot* adja, két végletét az emberi természetnek, de mindeniket egyaránt fűnségesen. E két utóbbi szerepében fog fellépni Aradon is, a közönségnek tehát alkalma lesz megismerni a legnagyobb színpadi alakítások két eszményét.

* **A színtársulat új tagja**. Egyik szegedi lapban olvassuk: *Ligeti* Vilmos, a ki sokáig volt a szegedi színház tagja, január elsejétől kezdve az aradi színházhoz szerződött.

* **A Zenélő Magyarország** zeneműfolyóirat 1903. évi X. évfolyamának ez évi 24-dik utolsó füzeté most jelent meg nagyon értékes tartalommal. Tartalmazza a füzet I. Gerber Jenő „Megint ősz van”, II. Gerber Jenő „Ejféli után hajnalba” magyar dalokat. III. Uhl Márton „Légy áldott, mert egykor szerettél” műdalt. IV. Sousa Fülöp „A gyapju király” King Cotton marsot.

Makó város közgyűlése.

(Városrendelési ügyek. — A vitás fogyasztási számadások. — Rákóczi ünnep. — Felfüggesztés egy elveszett pénztárca miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, december 15.

Makó város képviselőtestülete ma délelőtt fejezte be tegnap reggel megkezdett decemberi közgyűlést. Valami nagyfontosságú tárgy nem igen volt a napirenden s hosszas, cöl nélküli viták huzták el az időt jóformán.

Dósa Lajos dr. indítványára kimondták, hogy a számapiacleret, mely a kórház előtt van, megszabadítják a békás tavaktól s ezentul jobb karban tartják.

Apjok János indítványára felírnak a földművelésügyi miniszterhez, hogy engedje vissza a heti állatvásár tartását a város belterületére.

Ezen a közgyűlésen befejezést nyert az 1884—87. évi fogyasztási számadások ügye. Ez a számadás arról nevezetes, hogy készülődését tekintve, lefőzte a legendás *Luca-székét* is. Senki sem akarta megcsinálni, egyszerű aztán *Szell* György, a volt polgármester, odaadta egy számadáskészítéshez értő embernek s fizetett érte a város 400 koronát. A képviselőlet vissza akarta perelni a 400 koronát a volt polgármesteren, de a pert elvesztette s akkor *Börcsök* Gergelyt (ogták perbe, ki az időben a fogyasztási hivatalnál ügyvezető volt. Ez se sikerült, mert *Börcsök*ről megállapították, hogy nem volt számadókötöles, a számadás elkészítése nem tartozott a dolgai közé. Ma aztán úgy intézték el az örökszámadás ügyét, hogy bele nyugodtak a fizetségbe s nem követelik vissza senkitől. Akin lehetne követelni, az úgy se tudja megfizetni.

A polgármesternek és a tanácsnak segélyezésekre, vizsgálatokra és utcaszabályozásokra vonatkozó jelentéseit tudomásul vették.

A képviselőlet mult gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy az utolsó nemzeti fejedelem II. Rákóczi Ferenc emlékére ünnepélyt rendez. A kiküldött bizottság jelentést tévén az előintézkedésekről, az ünnepély napját e hó 17-ikére, csütörtökre tűzte ki. A képviselőlet hozzájárult az előterjesztéshez, csak az ünnepély napját változtatta meg, s azt e hó 29-ikére tűzte ki.

Hosszas vita után elhatározták, hogy a színház mögött is készíttetnek átjárót.

Zajos vita keletkezett egy visszahelyezés felett is. A visszahelyezett irnok *Olajos* Péter, aki ellen azért indítottak fegyelmet, mert egy polgári kirándulás alkalmával mulatás közben az egyik vig cimborának elveszett a pénzes árcája. A vizsgálat az irnokot igazolta s a vármegye alispánja visszahelyezte hivatalába. A jelentést a képviselőlet szó nélkül tudomásul vette, de addig nem akart tovább tárgyalni, míg a polgármester meg nem nevezte az illetőt, kinek feljelentésére a fegyelmi vizsgálatot megindították. A polgármester végül is kénytelen volt bejelenteni, hogy a város egyik irodatisztje tette meg a feljelentést.

A gör. kath. hívek kérelmére elhatározták, hogy a gör. kath. templom előtti utcán három villamos lámpát állíttatnak fel. Ezzel a gyűlés délelőtt 10 óra után véget ért.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 16. Az Asztalos Sándor társaság estélye 8¹/₂ órakor (Csermák-vendéglő.)
December 31. Kereskedők Szilveszter-estélye (Központi Szálló.) — A pécskai ifjuság táncvigalma (Haller-szálló.)
Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Otthon estélye (Központi Szálló.)
Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egyesületek nagy ünnepsége (Központi Szálló.) — Hivatalsszolgák bálja (Kass vendéglő.)

(=) Az Asztalos Sándor társaság mint szoborbizottság tagjainak szórakoztatása, egyuttal pedig céljának előmozdítása végett f. évi december hó 16-án fél 9 órakor helyiségében, a Csermák-féle vendéglőben estélyt rendez, melyre a társaság tagjait hozzátartozóikkal együtt az elnökség ezuton is meghívja. Belépti díj nincsen.

Az Andrassy-téri gyilkosság.

(Hottinger a vizsgálóbíró előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 15.

Hottinger Jánost, az Andrassy-téri kegyetlen feleséggyilkost ma a városházáról átkísérték az ügyészség fogházába, melynek előreláthatólag huzamosabb időn keresztül lakója lesz. A gyilkos, mint az előrelátható volt, semmit sem tagad el szörnyű bűnéből, csupán csak cselekedetének indító okát szépítgeti. Ma is azt vallva, hogy feleségének ledérsége adta kezébe a gyilkos kést.

A mai nap a hivatalos embereké volt. A gyilkost kihallgatta Nagy József helyettes vizsgálóbíró, a temetőben pedig a meggyilkolt asszonyt boncolták fel. A városi árvaszék is megkezdte már a misszióját. A közgyám felvette a halálesetet, úgy az asszonynak, mint gyilkosának ingóit leltárba foglalta és a szerencsétlen apátlan anyátlan árva fiu eltartása iránt is megtette a szükséges lépéseket, a mennyiben gyám javaslatba hozása iránt felhívta a közgyámot. Hottinger Jóska, a mostoha sorsu kis fiu egyelőre anyai nagybátyjával talál menedéket, amíg az elemi iskolákat elvégzi, azután pedig mesterségre adják.

Ami ez ügyben a mai napon történt, arról tudósítónk a következőkben számol be:

A vizsgálóbírónál.

Hottinger Jánost, a gyilkos cipésmestert ma délután fél négy órakor kísérték át a városházáról az ügyészség fogházába, ahol nyomban előállították a vizsgálóbíró elé. Nagy József helyettes vizsgálóbíró azonban ekkor még a boncolásnál volt, s így a gyilkos egykedvűen várt, míg a vizsgálóbíró megérkezett. Egyszermondott csak az őt kísérő rendőrtisztviselőnek:

— Sajnálom, hogy megöltém azt a nőt.

A gyilkos beesett arcu, vörös bajuszu és barna haju ember. Kellemetlen benyomást tesz, arcáról leri lelkének durvasága.

Hottinger János.

A mikor a vizsgálóbíró megérkezett, Hottingert nyomban kihallgatta. Hottinger mindent beismerett itt is, épúgy mint a rendőség előtt. Tettének okául azt adta elő, hogy őt az asszony megcsalta és hűtlenségét nem is titkolta. Ez a szégyen rendkívül bántotta őt s ezért határozta el, hogy bosszút áll férji becsületének elrablóján.

A kihallgatás végeztével védőjéül Nagy Sándor dr. ügyvédet nevezte meg, aki a védelmet el is fogadta.

A vizsgálóbíró a kihallgatás befejeztével kihirdette a vizsgálatot és a vizsgálati fogságot elrendelő végzését. Nagy Sándor dr. védő ezt meglebbezte a vádtanácshoz.

A rendőségen Hottingert, mielőtt elszállí-

tották az ügyészség fogházába, lefénképezték. Az arckép bele fog kerülni a rendőségnek abba az albumába, ahol a hírhedt csirkefogók, tolvajok, betörők és gyilkosok fényképei vannak bokrétaiba szedve.

Az áldozat temetése.

Délután két órakor Nagy József helyettes vizsgálóbíró és Fikler Károly alügyész jelenlétében a temető halottas házában felboncolták a meggyilkolt mosóné holttestét. A boncolás ugyan ilyen esetben fölöslegesnek látszik, de a jogászoknak, akik majd az ítélethozatalnál szembe szállnak egymással, a boncolás adatai sok anyagot fognak szolgáltatni. A boncolásnál két azonossági tanu volt jelen, az egyik a kerületi rendőrbiztos, a másik egy rendőr, aki az asszonyt a koporsóba emelte.

Ma Aradra érkeztek a meggyilkolt asszony hozzátartozói is. Anyja Elekről jött, ahol a csendőröknek házvezetője, a bátyja pedig, aki bognár, Szentleányfalváról jött be a szörnyű eset hírére.

A városi árvaszék megbízásából Dániel Kálmán közgyám leltárba összeírta a Hottinger és Hottingerné ingóit. Különös gondot fordítottak arra a sok fehérneműre, a melyket Hottingernéhez hoztak mosás, vasalás és tisztítás végett. Ezeket mind rábizták az asszony bátyjára, aki a jogos tulajdonosoknak ki fogja szolgáltatni.

A városházán rendkívül sok ember jelentkezett, akik a Hottingerhez adott cipőket reklamálták. Ezeket is megnyugtatták; mindenki meg fogja kapni a cipőit.

A meggyilkolt Hottingerné temetése holnap délután lesz a temető halottas házából, előreláthatólag óriási közönség részvétele mellett. A temetésen ott lesz Hottinger Józsi is, a szerencsétlen asszony sajnálatraméltó fia.

A gyilkos fia.

Hét éves, sápadtarcu, komoly gyermek. Nem is látszik meg rajta, hogy tulajdonképpen ő az, aki ennek a tragédiának a következményét legjobban megsínyli; ő maga sincsen egész tudatában annak, hogy mi történt, csak ösztönszerű szomorúsággal meséli el az esetet. Higadtan, okosan beszél; az arcán hébe-hóba egy-egy könnycsepp szalad végig. A hangja szinte gyűlölködve cseng, mikor mondja:

— Nem szerettem az apámat. Mindig ütött. A multkor is, hogy a lábam fájt és elmaradtam tőle az utcán, háromszor ütött pofon.

Azután szép sorjába elmeséli, hogy az anyja meg az apja hogyan kezdték a veszekedést, hogyan mentek át a másik szobába és a mikor visszajöttek, hogyan döfte a gyilkos az anyjába a kést, amíg az avval a levéllel volt elfoglalva, a mit Hottinger nyújtott át neki. (Talán azzal a célzattal tette, hogy míg az asszony olvas, annál nyugodtabban szurhassa le.)

Azután az apja kiszaladt, de sokan utána mentek, segítségért kiabáltak és a házban foglalatoskodó kárpitos legények lefogták.

— Hiába szaladt, — elcsipték! — mondja a gyerek, félig diadalmasan, félig gyűlölködve.

— És most már nem jársz tovább iskolába? Szeretnél tanulni?

— Szerettem. A tanító ur is szeretett engem, mert jól tanultam; de most már nem járok többet itt iskolába. A templom utcában tanultam.

Mikor azt kérdik a gyerektől, hogy mi lesz belőle, sirni kezd. Inas lesz; hogy milyen inas, azt még nem tudja. Azt majd a bátyja határozza meg, aki Szentleányfalván lakik. Ő még csütörtökig itt marad, azután megy Szent-

leányfalvára, ott jár majd iskolába, amíg inasnak mehet.

- Mi a bátyái mestersége?
- Bognármester.
- Hát a nénéd, aki itt volt tegnap?
- Az cseléd itt Aradon.
- Elméssz a mamád temetésére?
- El. Nagyon, de nagyon szerettem. Akkor este is, mikor láttam, hogy öltözködik, megkérdeztem tőle, hová megy. Azt mondta, hogy a színházba. Kértem, hogy vigyen el engem is, de azt felelte, hogy az a darab, amit ma adnak, nem nekem való. De én el akartam menni, és ő akkor azt mondta, hogy inkább ő se megy el. Akkor jött azután a tata.

Hottinger Józsi.

— Hát azután el mered-e mondani ezt akkor is, ha az apád is ott lesz, és az urak kérdezni fognak?

— El. Volt is itt egy bácsi, aki azt mondta, hogy majd kikérdez, de eddig még nem jött el újra. Csak a bátyámat hallgatták ki. Pedig én láttam, mikor a tata megszurta a mamát egyszer, azután megint még sokszor. Azelőtt is mindig veszekedett a mamával.

És mikor feltűnő okossággal újra, meg újra elmeséli a borzasztó esetet, a szeméi mindig megtelnek könnyel, s az arcán még mindig visszatükröződik az a borzadály, amit egy ilyen fejletlen lelkű gyerek érezhet, ha látja, hogy valami olyasmi történik, aminek a jelentőségét ő nem foghatja fel, csak ösztönszerűleg sejt.

Az Andrassy-téri Reinhardt palota fényes homlokzata mögött, a szűk, homályos udvaron pedig egykedvűen járnak-kelnek a lakók. — és csak hébe-hóba hangzik egy-egy hangosabb kiáltás:

— Józsi, gyere csak ide!

És Józsi, a vörshaju, kisírt szemű Józsi odamegy, hogy megint elmondja annak a szomorú játéknak a lefolyását, amelyben mások játszották a szerepeket, és amelynek mégis ő a legelső, legsajnálatraméltóbb áldozata. Csütörtökön pedig felül majd a vonatra, és elmegy Szentleányfalvára, és nem is sejtí a szegény gyerek, hogy az apja bűne az ő életére is foltot vet, olyan foltot, amit semmi le nem moshat. Ha majd legény lesz, leányok között, az ivóban, a kenyérkeresésben, mindenütt eléje áll az a pár szó, amely rosszabb az arculütésnél: „A gyilkos fia.”

EGYESULETI ELET.

(*) A Kölcsey Egyesület szerdán f. évi december hó 16-án délután 5 órakor az egyesület helyiségében (erekiye muzeum) a közgyűlés előkészítése tárgyában választmányi ülést tart.

(*) Román zeneegyesület Aradon. Az aradi románok, a mint jeleztük, román ének- és zeneegyesületet szerveztek, a mely a napokban tartotta alakuló értekezését. Az egyesület elnöke Goldis László román szentszéki titkárt, titkárává Popu Szilviusz törvényszéki jegyzőt választották.

Királyunk Szerbiáról.

(Vucics dr. audiencián.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 15.

A belgrádi királygyilkosság által felkeltett borzalom és utálat utolsó akkordjai is elhangzottak már és Péter isten kegyelméből Szerbia királya, csudás hidegvérrel gyűjti a hírlapcikkeket, amelyek trónrajtásának fényes napjairól szólnak.

Odalenn Belgrádban minden csendes; a lelkiismeret alszik, és a hü Lázárok, a kik revolvért szorongatva törtek uralkodójuk hálószobájába, — kitűnően érzik magukat. A római praetoriánusok második kiadása uralma még mindig tart, Masin ezredes ur körlevelet intéz a tisztetekhez, szavazást rendelve el, hogy helyeslik-e a királygyilkosságot, és Vuics dr., a szerb követ, ő felségénél tiszteleg Karagyorgyevics Péter király nevében.

Igen, a lelkiismeret alszik, de csak Szerbiában. A világ nem felejt olyan könnyen, mint a hü Lázárok. És ő felsége, Ferenc József király méltó szavakban adott kifejezést a tegnapi audiencián annak az erkölcsi undornak, amely mindaddig teljes súlyával nehezedik Szerbiára, míg a dicső nemzeti hősök el nem nyerik méltó jutalmukat.

Az audienciáról megbízható helyről a következőket jelentik:

Vuics szerb követet ő felsége tegnap Bécsben kihallgatáson fogadta. A kihallgatás folyamán hangsúlyozta a király, hogy a június 11-iki véres események folytán a Szerbiára fordult közfigyelem még mindig ébren van, és hogy a szerb nép iránti szimpáthia dacára sem lehet gondolni a magyar osztrák monarchia és Szerbia közötti teljes egyetértésre minaddig, amíg a királygyilkosok az udvarnál, a hadseregben és egyáltalán a közéletben bármily szerepet is játszanak. Európa nyilvános lelkiismeretének követelése, hogy mindazok a személyek, akik a királygyilkosság eltörülhetetlen szennyét magukra vették, büntetést nyerjenek, vagy legalább is eltávolitassanak; Péter királynak ehhez ragaszkodni kellene, még azon veszély árán is, ha yha a belső helyzet ennek folytán kedvezőtlenül alakulna. Szerbia reputációja, melyet a civilizált világgal szemben akar fenntartani, megkívánja, hogy az ilyen, ugyszólván világtörténeti jelentőségű büntetést ne maradjon megtorlás nélkül.

A király azután áttért a belgrádi magyar-osztrák diplomáciai ügyvivő szabadságolására, és megjegyezte, hogy eme aránylag enyhe mértéket, amely a szerb udvar érzékenységét még némileg kíméli, a jövőben komolyabb és erőteljesebb eljárás fogja követni az európai udvaroknál, ha a gyilkosság részesei megtartják befolyásukat.

Királyunk éles és elítélő szavai a szerb követre erős hatást gyakoroltak. Hogy azonban lesz-e eredményök, hogy mer-e Péter király trónjának közvetítőivel erélyesen elbánni: az nyílt kérdés. És félt, hogy az is marad.

Nyisztorné a vizsgálóbíró előtt.

(Kubik Gyula szokéai kísérlete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 15.

A gyulai sötét drámának ma újabb eseménye van. A méregkeverő uri asszony ma a vizsgálóbíró előtt állott, ahol felelősségre vonták bűne miatt. A hiszterikus asszony ugyszólván minden kérdésre tagadólag válaszolt s bűnösségének csak künn, a törvényszék folyosóján adott nyíltan kifejezést, mikor jajgatva borult le férje hivatali szobájának küszöbe előtt.

A bűnügy másik vádlottja, Kubik Gyula, a ferdevállu szerető ma szintén érdekesen viselkedett; meg akart szokni, de az éber csabai rendőrség elcsipte, mielőtt még eltűnhetett volna. Ot is előállították a bíró elé, de a méregkeverésről tudni sem akar.

Tudósítónk a mai eseményekről a következőkben számol be:

Nyisztor Adorjánának tegnap reggel fél kilenc órakor kellett volna vádlottként megjelenni a gyulai törvényszék vizsgálóbírójára előtt, de az asszony gyengékedése miatt ez a kihallgatás mára maradt.

Nyisztorné Berényi Ármán dr. gyulai ügyvédet kérte fel védőül. Berényi dr. zárt kocsi-ban ment Nyisztorné után Lukács Andor főszolgabíró háza elé, ahol már várták.

Nyisztorné édes anyja, aki ájtott Csabáról, egyik ájulásból a másikba esett. Nyisztorné maga is alig tudott a lábán állni. Halálsápadtan tipegett ide-oda és tördelte a kezét. Az ügyvédnek csak nehezen, hosszú biztatás után sikerült Nyisztornét a kocsi-ba beültetni. Rögtön a törvényszéki palota elé hajlattak.

A törvényszéki palota hosszú folyosóján alig vánszorgott a bűnös asszony s reszketve haladt el férje szobája előtt. Egy szomorú pillantást vetett az ajtóra, mely mögött férje dolgozik és azután az ügyvéd karjára támaszkodva felment az emeletre, ahol az ügyvédek várószobájában foglalt helyet és kezeit tördelve, jajgatva, mereven nézett maga elé.

Végre rákerült a sor. A vizsgálóbíró sok kérdésére majdnem kivétel nélkül tagadólag felelt. Nem tud semmit, nem ismeri a három jelenlevő büntetését, akik szemébe vallanak és elmondják a szörnyű eset részleteit.

Délben a bíró felfüggesztette a tárgyalást. Az asszony ügyvédje karján, sietve távozott. Mikor a földszintre értek és elhaladtak Nyisztor bíró szobája előtt, az asszony hirtelen kiszakította magát az ügyvéd karjaiból, odaugrott Nyisztor bíró ajtajához és be akart lépni a szobába.

— Az uramhoz akarok, ő az uram, ő védjen meg, — kiáltott és ezzel leroskadt az ajtó küszöbe előtt.

Berényi dr. felsegítette, kivitte és kocsi-ba hazaszállította Lukács főszolgabíróéhoz. Hazatérve, rögtön elájult, mire ágyba fektették. A mint azonban az ájulásból fölocsudott, hirtelen kiugrott az ágyból és elkiáltotta magát:

— Az urak mindjárt jönnek, elő a konyakkal!

Délután újból meg kellett volna jelennie a vizsgálóbíró előtt, de oly rosszul volt, hogy nem lehetett lábra állítani.

Délelőtt fél tíz órára volt beidézve a bíró elé a szép asszony szeretője, Kubik Gyula irnok is. A csabai előjáróság azonban az idéző végzést avval a jelentéssel küldötte vissza, hogy Kubik Gyulát feltalálni nem lehetett. Tüvé tették érte az egész várost, de sehol sem találták, bizonyosra vették tenát, hogy Kubik Gyula megszökött.

A bíróság erre felhívta a gyulai és a csa-

bai rendőrséget, hogy saját hatáskörében indítsa meg a nyomozást Kubik Gyula után. A két város rendőrsége egész délelőtt hajszolta, míg végre egy csabai detektív megtalálta Kubikot, aki a gyulai országuton járt, hogy azután megszökhesen valahová. A detektív letartóztatta és fegyveres börtönőröknek adta át, akik a vizsgálóbíró elé vezették.

Kubik elmondotta a vizsgálóbíró előtt, hogy Nyisztornéval régebb idő óta benső viszonya volt, de tagadta, hogy Nyisztor élete ellen tört volna.

A többi tanúk és vádlottak beismerik és részletesen elmondták a szörnyű dolgot.

Reitmann dr. csabai orvos nyilatkozatot tett közvé, mely szerint Nyisztorné már kis gyermek korában ideges volt és egy időben vitustánc miatt gyógykezelték. Idővel meggyógyult, de fia születése után újra beteg lett és nagyfokú hisztériába esett. A férj, aki maga is ideges, lassanként elhidegült az izgatott nőtől, sőt esetről-esetre keményebben meg is leckéztette. A nő beteges képzelődésében nagyította a szemrehányásokat s így történt, hogy gyűlölni kezdte férjét, akiben kínzó zsarnokot látott.

TANÜGY.

(—) Magánvizsgálatok. Az aradi polgári leányiskolában a karácsonyi időszak magánvizsgálatokat december 23-án tartják meg.

A közkórház

gyógyszer-számlái.

(Követelés az igazgató hagyatéka ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 15.

Ismeretes az a vizsgálat, a melyet annak idején a belügyminiszterium az aradmegyei közkórház gyógy-áru számlái ügyében elrendelt. A belügyminiszteriumban Schwarz Jakab aláírással — aki, a mint később kiderült, nem létező személy — följelentés érkezett, a mely fölpanaszolta, hogy az aradmegyei közkórház a gyógy-áru számlákat a Vojtek és Weisz cégnek drágábban fizeti meg, mint a hogy ugyane cég árjegyzékében ajánlja, s a mennyi annak az ára. A miniszterium erre fölkererte az aradmegyei közkórház 1900. és 1901. évi gyógy-áru számláit és azokat átvizsgálva, a két évre 2143 korona különbözetet, mint túlfizetést állapított meg.

megyei közkórháznak akkori vezetője, a néhai Matavovszky Nándor dr. igazgató-főorvos az egész vizsgálatról nem szerzett tudomást. Mikor azt elrendelték, Matavovszky már súlyos beteg volt s ha ezt tudatták volna vele, talán csak siettetten volna halálát az izgalom. Ezért nem említették előtte s az öreg ur meghalt, a nélkül, hogy erről tudott volna.

A belügyminiszterium azonban, azon az alapon, hogy a kórház adminisztrációjáért első sorban az igazgató-orvos a felelős, utasította Aradvármegyét, hogy a 2143 koronát Matavovszky hagyatékából követelje s erre nézve az érdekelt személyeket hallgassa meg.

Ez ügyben ma délelőtt Schill József főjegyző vezetésével tartották meg a jegyzőkönyvi tárgyalást. A Matavovszky-hagyaték részéről annak gondnoka, Szathmáry Gyula nyug. alispán jelent meg, aki a hagyaték nevében megtagadta a különbözet kifizetését, miután az, ha jogtalan is volt, nem Matavovszky-nak volt a haszna; térítse vissza a szállító. Vojtek Lajos, a Vojtek és Weisz cég részéről szintén megtagadta ezt; igazolta, hogy a belügyminiszteriumhoz azokat az árjegyzékeket küldötték, a melyeket a cég a gyógyszerészek számára ál-

litott össze; a közkórház pedig magán fél volt. Ezenkívül több cikket, a mely mint ipareikk és mint gyógyszer szokott forgalomba kerülni, az Ipar-árban számította a miniszterium, pedig az gyógyszer volt. De ettől eltekintve is, ez egy lebonyolított és befejezett üzlet, a melynek alapján ellenük követelés nem támasztható.

Kihallgatták végül *Benda* Jánost, az arad-megyeyi közkórház gondnokát.

A nyilatkozatokat a vármegye alispánja a belügyminiszteriumhoz terjeszti föl, a mely dönteni fog abban, hogy kinek kell a differenciát megfizetni.

A zár alá tett páholyok.

(Földoltott határozat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 15.

Az aradi *Nemzeti Színház* lefoglalt bérleteit ma feloldották a zár alól és feljogosították *Zilahy* Gyula színházigazgatót, hogy az esedékes és zár alá vett bérleteket ő maga szedhesse be.

Az aradi járásbírósnak ez a végzése következménye a belügyminiszter és illetve a városi közgyűlés ama határozatának, melylyel a szubvenciót a színházigazgatóval előre folyósították, biztosítván a város követeléseit. A színházigazgató ugyanis a színház bérével már régóta adósa a városnak s többszöri sürgetés, fenyegetés dacára nem tudott fizetni. Minthogy a város a 3000 korona szubvenciót az előző évben, a budzsé tárgyalása alkalmával, várható rendes jövedelemként beállította a költségvetésbe, kötelessége volt szorgalmazni a bérösszeg lefizetését, nehogy esetleg deficittel záródjék le a mérleg. A színházigazgató azonban ennek dacára sem fizetett, mire a városi tisztviselőség legfoglaltatta husz színházi bérlőnek kétharmadrész bérletét, egyenként 504 korona erejéig.

Most azonban, hogy a belügyminiszter rendezte a szubvenció ügyét és az évenként esedékes szubvenció részleteket egyenesen városnak utalványozta ki, a város megszabadult a bérletösszeg behajtásának gondjaitól, kiengette az obligóból *Zilahy*t, és hozzájárult ahhoz, hogy a bíróság feloldja a zár alól a lefoglalt páholybérleteket.

Erről a bíróság ma végzésben értesítette a színház igazgatóját. A zár alól feloldotta ekként *Vásárhelyi* László, özv. *Lacey* Józsefné, *Avarffy* Géza, *Vajda* Lajos, *Wadowsky* Gusztáv, *Bonts* Döme, *Lukács* Lajos dr., *Mayer* Miksa, *Tiszti* Lajos, *Szalay* Antal, *Tagányi* István, *Hermann* Gyula, *Gutzjahr* Mihály, *Sármezey* Endre, *Paréts* Gyula dr., *Vásárhelyi* Béla, *Institoris* Kálmán, *Bánhidly* Antal báró, *Tolnai* János és *Deutsch* Bernát páholybérleteit, akik ily módon felszabadultak az alól a kellemetlen kötelesség alól, hogy színházi bérleteiket a város pénztárához legyenek kénytelenek befizetni.

HIREK.

Az elhunyt hercegkisasszony.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 15.

Budapestről jelenti tudósítónk: *József* főherceg leányának, *Klotild-Mária* hercegkisasszonynak váratlan halála általános, igaz és mély részvétet keltett mindenütt. A gyász külsőleg is meglátszik a főváros utcáin, főleg pedig a városban, a hol majd minden második házon fekete lobogó leng.

Az entreprise emberei a főhercegnőt még tegnap diszes ravatalra helyezték az alsóúti kastély nagy fogadó termében, a fiúmei s al-

csúthi kertészetek délszaki növényei, kaméliái között. A beszentelés az edlői megállapodások szerint csütörtökön délután lesz, a melyen a szertartást *Várossy* Gyula dr. székesfejérvári püspök fogja végezni fényes asszisztenciával.

Az entreprise ma távirati megrendelésre diszfurgont küldött Alcsútra, s ezen fogják a főhercegkisasszonyt Bicskére szállítani, a honnan külön udvari vonat hozza Budapestre a koszorúkkal együtt. Innen még az éjjel felviszik a Szent-István kápolnába, a hol a rendes hivatalos átvétel aktusa után az entreprise nyomban diszes ravatalra helyezi.

A kápolnában a beszentelés, majd a sírboltba való helyezés pénteken délután lesz. A beszentelést minden valószínűség szerint *Vasary* Kolos biboros hercegprimás fogja végezni megfelelő segédlettel. A ravatalt, mely körül koronaőrök s a királyi palotai testőrség diszbeöltözött altisztjei állanak majd őrséget, a délelőtti folyamán a közönség is megtekintheti. A szertartás után a koporsót leviszik a sírboltba, *László* főherceg szarkofágja mellé, annak jobbra eső oldalára.

Egy újabb távirat jelenti: A király péntek délelőtt külön udvari vonattal *Budapestre* érkezik, hogy részt vegyen a fiatal hercegkisasszony beszentelésén. Ő felsége a temetés után visszautazik Bécsbe.

A kiszolgált katonák szabadulása.

A három esztendő kitöltött és visszatarított öreg katonák végre megszabadulnak a tényleges szolgálat alól. Mint lapunknak Budapestről táviratozzák, *Fitreich* közös hadügyminiszter ma bocsátotta ki erre vonatkozó rendeletét, a mely úgy intézkedik, hogy az október elsején három évet kitöltött katonák december 20-án — tehát most vasárnap — szabadsággalandók. Ez a rendelet annál kellemetlenebb a póttartalékosokra és tartalékosokra, a kiknek tudvalevőleg január elején be kell huszonnégy napra vonulniok, hogy pótolják az „állományt” turnusok szerint mindaddig, míg az ujoncok meg lesznek szavazva és hosszú várakozás után berukkolhatnak a laktanyába.

— *Saguna* érsek emléke. Az aradi görög keleti román templomban *Saguna* érsek, a magyarországi román egyház szervezőjének halála évfordulója alkalmából, tegnapelőtt ünnepi istentisztelet volt, a melyen *Csorogir* Romulusz, a papnevelő igazgatója tartott az érsek emlékére méltató beszédet.

— *Uj főispánok.* A Budapesti Közlöny mai száma teszi közzé a legfelsőbb elhatározásokat, melyek szerint ő felsége *Kolossváry* Józsefet, Veszprém vármegye alispánját, Veszprém vármegye és dr. *Kaizler* Györgyöt, Szilágy vármegye alispánját, Szilágy vármegye főispánjává nevezte ki.

— *Gyász és öröm.* Hogy jött a gyászhir a legmagyarabb főherceget ért csapásról, — a fiatal szépséges *Klotild* főhercegnő haláláról, az egész ország részvétet l-lve fordult az alsóúti kastély lakói felé. Es ime, huszonnégy órával később egy szűkszavú távirat örömhírt jelent; Regensburgban unokája született *József* főhercegnek. *Thurn-Taxis* herceg neje, *Margit* főhercegnő, *József* főherceg leánya ma éjjel egy egészséges leánygyermeket szült. Aki szeret az élet játéka fölött meditatni, az gondolkozhatik erről a sajátságos sorstálkozásról. Egyik oldalon az elmúlás feketesége, másik részen az ébredő élet sarjadása, egy felől a könyök, másfelől az öröm. Es a magyar nép, amely igaz szeretettel csüg azon, aki megérti az ő lelkének a melegségét, épolyan őszintén

osztozik a népszerű főherceg gyászában, szint örömben. Az ujdonsült hercegnő és édesanyja egyébként jól érzik magukat.

— Umberto özvegye — férjhez megy.

Margit királynéről, a meggyilkolt *Umberto* olasz király özvegyéről szenzációs hírt bocsát világgá egy bolognai ujság, a *Consulta*. A királynét nem nevezi ugyan meg, de a sorok közt sejteti, hogy ő róla van szó. Az eljegyzési hírt, a mely nyilvánvalóan kacsa, a következő távirat adja tudtul: Egyik bolognai lapnak jelentik Rómából, hogy egy magas állású hölgy, aki férjét most három éve tragikus uton vesztette el, eljegyezte magát titokban egy harmincéves — mérnökkel. A tudósítást Rómában teljesen hihetetlennek tartják. Maga a *Consulta* is kijelenti, hogy a hirnek tulsok komolyságot tulajdonítanak, ha egyáltalában hihetőnek tartják. *Margit* anyakirályné egyébként holnap Rómába érkezik.

— *Az ékszerészek és a zálogüzletek.* Az aradi ékszerészek és óráskok egyesülete megkeverte a szakmabeli országos szövetséget az iránt, hogy a vidéken — amint az a fővárosban már meg is történt, — a zálogüzleteknek az ékszerkereskedéssel való összekapcsolása, a mely sok visszaélésre ad alkalmat, eltiltassék. Az ékszerészek és óráskok országos szövetsége e tárgyban memorandumot nyújtott be a kereskedelmi miniszteriumhoz. A föllirat szerint akkor, a midőn a zálogüzleteknek az ékszerkereskedéstől való szétválasztása a fővárosban elrendeltetett, a vidéki zálogüzletekre nézve e rendelet végrehajtását fölfüggesztették az időre, a míg a törvényhatóságok e kérdésben a miniszternek hozzájuk intézett megkeresésére válaszolni fognak. De azóta a törvényhatóságok ily véleményt egyáltalán nem nyújtottak be; pedig — mondja a memorandum — a vidéki zálogüzleteknek az ékszerkereskedésektől való elválasztása fontosabb, mint a budapestieké. A memorandumot a miniszter nevében *Abonyi* Emil miniszteri tanácsos vette át, a ki kijelentette, hogy maga is teljesen a kérelem álláspontján van, és nem kétili, hogy a miniszter az abban fölhozott indokokat mellányolni fogja.

— *Jubiláló főherceg.* Bécsből táviratozzák: *Nyiri* Sándor honvédelmi miniszter tegnap délelben a magyar kir. honvédség küldöttségének élén tisztelgett *Rajner* főhercegnél, hogy átadja neki a magyar kir. honvédség szerencsekívánatait abból az alkalmából, hogy a főherceg, mint az osztrák Landwehr főparancsnokát, 60 éves szolgálati jubileumát ünnepli. A küldöttség tagjai voltak *Klobučar* altábornagy, a honvédfőparancsnokság adlátusa, *Marschall* báró ezredes, a 6. honvédhuszárezred parancsnoka és *Fabrics* ezredes, az első honvédgyalogezred parancsnoka. *Rajner* főherceg szívélyes szavakkal válaszolt *Nyiri* honvédelmi miniszternek, a küldöttség vezetőjének üdvözlő beszédére. A lapok híre szerint a német császár meleg szavakban táviratilag üdvözölte *Rajner* főherceget 60 éves katonai szolgálati jubileuma alkalmából. Táviratilag fejezték ki üdvözlő kívánságaikat az olasz király, a spanyol király, *Mária Krisztina* spanyol anyakirályné, *Luitpold* bajor régensherceg és más fejedelmi személyiségek.

— *Halálozás.* Nagyváradon ma egy Aradon jól ismert uriaszony, *Wechsler* Hermanné született *Neubauer* Jenni halt meg. Elhunytával gyász érte *Rosenberg* Lipót aradi hitközségi jegyző családját is.

Kühne Ede, az ismert hasonnevű gépgyár főnöke, rövid szenvedés után Mosonyban elhunyt.

— Athelyezett hadnagy *Fohrberger* Lajos hadnagy a 12-ik ulánus-ezredtől áthelyeztetett Aradra a csász. és kir. 8 ik uszárezredhez.

— **Uj lap Aradon.** *Aradi Esti Ujság* címmel új napilap indult meg Aradon; szerkesztője *Losonczy* Zoltán. Egyes számának ára 2 fillér.

— **Fegyelmi vizsgálat a lyceumban** cím alatt az *Aradi Közlöny* f. hó 11-iki számában megjelent napi híreinkre vonatkozólag, minthogy az félreértésre szolgáltatott okot, a legilletékesebb forrásból vett értesülésünk alapján írhatjuk, hogy f. hó 10. és 11-én sem *Burián* János igazgató, sem *Kara Győző* r. tanár ellen semmiféle, s legkevésbé fegyelmi vizsgálat nem rendelkezett el és nem is tartatott.

— **A diplomás suszterinas.** Annak a szinte hihetetlen történetnek, melyről tegnap már megemlékeztünk s mely arról szólt, hogy egy diplomás fiatal ember otthagya kitűnő állását és beállt suszterinasnak: ennek a hihetetlen történetnek a hőse *Boér Géza* dr. Ma már köz tudomásu lett a neve. *Boér* dr. igen jó családból való fiatalember, egy délmagyarországi, karánsebesi orvos fia. Jogi tanulmányait Német- és Franciaországban végezte, fél-fél esztendő telt el egy német egyetemen s a párisi Sorbonne-on. Azután hazatérve, Kolozsvárott promováltatta magát. Jogi doktori disszertációját is a Tolsztoj filozófiájának szellemében írta meg. A dékán eleinte nem is akarta elfogadni az értekezést.

— A világnak egyetlen egyetemén sem fogadják e' ezt a disszertációt! — jelentette ki a dékán — olyan tévtanok foglaltatnak benne.

De aztán mégis elfogadta s *Boér* Gézát doktorra promoválták, mert az értekezésben sok kifogásolt különös részlete mellett rendkívül értékes gondolatok voltak s a tanárokat valóssággal meglepte a doktorandus genialitása.

Boér Géza doktornak minden tekintetben a függetlenség volt az eszménye. Ilyen elvei miatt vesztett össze egy alkalommal a közvetlen felelősségével. Szabadságot kért néhány napra s a főnök azt mondta, hogy szabályszerűen az orvosi szakosztályban is meg kell vizsgáltatni magát.

— Ezt nem teszem, — felelte *Boér* — vagy elhiszik, hogy kell a szabadság, vagy elmegyek innen.

Az afférnek az lett a vége, hogy csakugyan elment. Ezután először asztalosinas lett, de ez a mesterseg — úgy látszik — nem tett neki s a vargaságot választotta. Így lett dr. *Boér* Gézából cipészinas egy békésgyulai tót suszternél. A különködő doktor most egy régi ismerősével sem érintkezik, sőt a családjával is szakított, mert apja csöppet sem helyeselte tolsztojánus elveit.

— **Három elvi határozat.** A kereskedelmi miniszter egy adott eset alkalmából három elvi jelentőségű határozatot hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény 3. §-sa értelmében lakás fogalma alatt nemcsak a szorosan vett lakószobák, hanem a lakással közvetlen kapcsolatban lévő olyan helyiség is értendő, melyet műlynek használnak. A másik határozat a kisiparosokra vonatkozik. *Ki a kisiparos?* A kereskedelmi miniszter határozata szerint önálló kisiparos alatt a munkaszüneti törvény 3 §. b) pontjában foglaltaknak megfelelően kizárólag olyan iparos érteendő, ki iparát állandóan segéd, más alkalmazása nélkül gyakorolja. A rendszeren üzleti segédszemélyzet igénybevételeivel dolgozó iparos az által, hogy a munkaszüneti idő alatt üzleti segédszemélyzet nélkül ipari munkát maga végez lakásán, a rendeletben említett kisiparosra nem válik, mihez képest az idézett rendelet nem is jogosítja föl arra, hogy munkaszüneti napokon, habár csak egyedül is, ipari munkát végezzen. Végül kimondotta elvi határozatban a kereskedelmi miniszter azt is, hogy a készítmények felszerelésével foglalkozó ipar

üzlet gyárnak nem tekinthető, mert az ipari cikkeknek egy telepen való előállítására meríti ki a gyár fogalmát; ehhez képest a miniszter egy budapesti butorkereskedő ipartelepének gyárrá való minősítésére irányuló kérelmét elutasította, mivel a folyamoló iparüzletébe a butorok már készen kerülnek és csakis a kárpitozással, üvegezéssel, szóval az utolsó díszítéssel látja el azokat.

— **Pisztolypárbaj.** Pozsonyból táviratozzák, hogy ott ma pisztolypárbajt vívott *Mautner* Gusztáv a *Grenzbote* szerkesztője és *Dobrovics* kórházi főorvos. A párbaj egyszeri golyóváltással és sebesülés nélkül folyt le. A párbajra *Mautner*nek egy híriapi közleménye adott okot, melyben feleletes információ alapján azt írta, hogy *Dobrovics* öngyilkosságot követett el. *Dobrovics* erre a városi közgyűlésen felszólalt és azt mondotta, hogy az ilyen lapot ki kellene ebrudalni.

— **Az ostoros hölgy.** Budapesten a Pannóniaszálló éttermében ma este feltűnően elegánsan öltözködő nő állított be lovagló ostorral a kezében és az egyik asztal mellé telepedett. Vacsorát rendelt magának s mialatt evett, feltűnően nézegette az étteremben levő urakat. Mikor fizetésre került a sor, az asszony magához kérte a szálló tulajdonosát és kijelentette, hogy fizetni nem tud. A vendéglős, csak hogy szabadulhasson a nőtől, udvariasan felkérte, hogy távozzon. Az uriasasszony — hír szerint — egy szegedi postatiszt leánya.

— **Temető-fosztogatók.** E hó 11-iki kelettel írják Madridból: Noha az utóbbi időben feltűnő hőstetteket vittek végbe a madridi banditák, de most már minden határon túlmegy a garázdálkodásuk. Nemrég, anélkül, hogy látták, vagy észrevették volna őket, elloptak a főváros kellő közeléből, állami sürgönyhuzatból több kilométernyi drótot; azután ellopták egy színház cinkfödelét, majd de *Pontejos* marquis bronz szobrát rabolták el egy éjszaka, noha ez az emlékmű a város legközepén, a belügyminisztériummal szemben állott. Ma pedig azt vették észre, hogy a *Cementerio Vallehermoso* nevű temetőt fosztotta ki a lelketlen banda. Ércállványokat, koporsókat, márványlapokat, kereszteteket, koszorúkat, vázákat, gyertyatartókat, emlékoszlopokat, szóval minden elloptak, még hullákat is. *Quintanának*, a nagy költőnek síremlékét, amely ezen temetőben áll, ugyancsak meggyalázták, ellopván a költő bronz mellszobrát, és az alatta lévő felírás arany betűit. A rendőrségnek sikerült a sírfosztókat elfogni. Három professzionátus rabló és betörőből áll a szép társaság, amely a legcinkusabb módon vallja be gazságait.

— **Kiirtott család.** A *dombegyházi* csendőrség két veszedelmes alakot kísért be tegnapelőtt a törvényszékhez. *Korsós* István és *Onoró* Andrásnak hívják ezt a két elvetemedett embert, akik — mint tudósítónk jelenti — a múlt pénteken éjjel egy harmadik társukkal a leg nagyobb kegyetlenséggel gyilkoltak le egy négy tagu családot. *Okrós* Imre nevű emberrel betört *Palásty* József tanyájára, aronnan négy darab hizott sertést akart elhajtani. A gazda észrevette a betörőket és egy vasvillával kiment az udvarra. A tolvajok, a mint *Palásty*t meglátták rárohantak, hogy leverjék. Dulakodás közben *Palásty* az egyik tolvajnak, *Okrós* Imrének akkorát talált ütni a fejére, hogy az rögtön összeesett. A másik két betörő ekkor elszánt vakmerőséggel rontott a gazdára és az eközben már a gazda segítségére érkezett *Palásty* József nére, akit le is tepertek és addig vertek, míg csak mozdulni tudtak. A két gyilkos azonban ezzel még nem érte be, hanem behatoltak a lakásba és a *Palásty* család két gyermekét is agyonverték. A véres munka befejezése után a még mindig eszméletlen állapotban lévő társukat kocsióra tették és a lakásban talált 186 korona készpénz elrablása után elhajtottak. *Okrós* még az éjjel behalt a sérülésbe. Ennek következtében kiderült a merénylet is és a két gyilkost maga *Okrós* Imréné jelentette fel a csendőrségnek, aki elmondta, hogy *Korsós* és

Onoró erőszakkal vették rá a férjét, hogy a rablásban résztvegyen.

— **Kettős jubileum.** *Grünwald* Simon, a Korona kávéház tulajdonosa, holnap, szerdán ünnepeli születésének ötvenedik és házasságának huszadik évfordulóját.

— **Nyilvános köszönet.** Az aradi 1848—49 es honvédegyet emöksége lapunk utján mond köszönetet *Széchenyi* Kázmér urnak és nejeinek, kik az egyesület szegény tagjai részére 10 koronát és *Kleinlöcher* György urnak (Budapest), a ki ugyanezen eóra 2 koronát adományozott. *Klein* Márton, az aradi izr. árvaház nevelője köszönetet mond *Deutsch* Bernáné, végvári Neuman Fürst Mária, *Deutsch* Mórné, *Schulhof* Károlyné, *Leopold* Zsigmondné, dr. *Hecht* Arnoldné, özv. *Roth* Bernátné, *Goldschmidt* Sándorné, *Hegyi* Albertné, *Kohn* Henrikné (Kiszindia), és *Hoffmann* Salamonrné urnóknak, továbbá *Husszerl* Manó urnak, kik az árvákat különféle adományokkal örvendeztetették meg.

— **Méltó feltűnést** keit az *Andrassy-téren*, Központi szálló épület, *Weinberger* Ferenc jóhírű szolid ékszerészünk fenomenális szép fényes kirakata, melyben a legszebb és legizlésebb gyönyörű ékszer újdonságok vannak felhalmozva, feltalálhatja ott mindenki, aki a legolcsóbb szép kis ajándékot is óhajta szeretteinek megvenni, kielégíthető ott a legszerényebb és legmagasabb igény is, a kiszolgálást előzőkeny lelkiismeretes és pontos. Ajánljuk a közönség b. figyelmébe ezen szolid üzletet, dus valódi genfi zsebóra, arany ékszer és ezüstnemű rak ár, saját műhely. Városi és megyei telefon 439.

— **Porter cipők** napról-napra jobban terjednek el a közönség körében. Ezen Porter cipők jó alakjukról, kitűnő minőségükről és könnyűségükről híresek. A választék meglepően nagy. Erdemes Porter cipőkirakati megtekinteni, hogy erről tüstént meggyőződünk. A napokban érkezett egy 24 tucatból álló női cipőfajta zergebőrből. A kirakásban is látható, a fűzős 3.50, a gombos 3.75-be kerül. Kapható alacsony és magas sarokkal. Ez a tétel olcsósága miatt karácsonyi meglepetés. A vidékről is nagyon sok cipő rendelés érkezik. A karácsonyi játék és diszkrét áru tárlatot, mely a legnagyobb az országban, nagyon sokan látogatják; tegnap sok száz vevő fedezte ott szükségletét. Minden vevő fényképbont kap; ezen bonnok még csak január elsejéig lesznek kiszolgáltathatók, de később is beválthatók.

— **Egy millió korona hozomány**nal rendelkező hölgy sem igényelhet sebb ékszereket nász-, vagy karácsonyi ajándékul, mint a milyenek a Tököl-téren *Farkas* Sireicher cégnél, valódi arany- és ezüst tárgyakban, dus választékban és rendkívül olcsó árak mellett beszerezhetők. Ezen cél; az igen tisztelt vásárló közönség kényelmére a zálogüzletből elkülönítve egy külön bejára ot rendeztetett be, mely bejárat a Tököl-térre nyílik. Ugyanott dus választékban meglepő olcsó árak mellett, szép és alkalmas nász és karácsonyi ajándékul china ezüst tárgyak is kaphatók.

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér *Vojtek* és *Weisz* cégnél Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 266. szám) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomtatványkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A tiszt helyettes ur kalandja.

(Romantika az aszfalton.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, december 15.

Érdekes ítéletet hozott ma a szegedi járásbíróság. Egy polgárembert ítélte el a törvény értelmében becsületsértés miatt négy korona pénzbírságra, mert az illető polgárembert legazent berezett egy közös hadseregbeli tiszt helyettes.

A pikáns ügy, amelyet lapunkban már egy alkalommal ismertettünk, a következő:

Rákossy Sándor, a Szegeden állomásozó 46. gyalogezred volt tiszt helyettese ez év május havának egyik verőfényes délelőttjén a *Kossuth* Lajos-sugáruton sétálgatott. Amint az üzletvezetőségi palota előtt haladt el, onnan egy feltűnő szépségű urilányt látott kilépni. *Rákossy* nem sokat teketóriázott, hanem mint egy párisi fenegyerek, utána vetette magát a

leány. Az észrevette a kellemetlen üldözőt és meggyorsította lépteit. De a tiszthelyettes ur nem tágitott, hanem nyomon követte a menekülő leányt.

Közvetlen utánok haladt Kun Béla, egyik szegedi pénzügyintézet tisztviselője. Kun átértette az üldözött kisasszony kinos helyzetét és éppen ezért e szavakkal lépett hozzá:

— Engedje meg nagysád, hogy elkísérjem miután látom, kellemetlenül érinti üldözője.

A leány örömmel fogadta el Kun ajánlatát csak hogy megszabadulhasson a tiszthelyettes támadásától. Közben elértek a Mérey-utca sarkáig, de Rákossy még akkor sem tágitott. Kunt végre elhagyta türelme és így kiáltott a tiszthelyettesre:

— Szemtelen gazember, hogy merészli az én testvéreimet követni?

A tiszthelyettes urnak erre a nem várt támadásra lehült a vére és visszafordult. De azért az az ügy nem maradt annyiban. Egy nap ugyanis, amikor Kun a kávéházban időzött, két katonatiszt lépett asztalához, akik Rákossy megbízottainak mutatták be magukat és felük nevében fegyveres elégtételt követeltek Kuntól, aki ezt nem is tagadta meg. Ámde mikor a katonatisztoknak tudomására jutott, hogy Kun egyszerű takarékpénztári tisztviselő, *parajkáptelelenné* nyilatkoztatták ki.

Rákossynak tehát, ha azt akarta, hogy ne száradjon rajta a sértés, nem volt más mit tenni, mint bíróság előtt keresni a megtorlást. A tiszthelyettes ugyanis cselekedett. A szegedi járásbíró előtt becsületsértés miatt vádat emelt Kun ellen.

Ez ügyben a járásbíró már egy ízben tartott tárgyalást, ahol Kun azzal védekezett, hogy jogosan vette védelmébe a magtámadt urleányt, mert az rokona. A tiszthelyettes ennek ellenkezőjét állította és kérte bizonyítás, s emiatt a bíróság elhalasztotta a tárgyalást.

A bizonyítási eljárás kiegészítése végett beidézték újabb tanukat azután ma hallgatta ki *Török János* aljárásbíró. A tanuk közül *Kabók Győző* tisztviselő, mint a kinos esetnek szemtanúja, úgy adta elő a históriát, mint ahogy a megtámadott urleány s védelmezője állították és tanu azt is igazolta, hogy a vádlott tényleg rokona a kisasszonynak. Ennek alapján a járásbíró a nagyszámu enyhítő körülmények figyelembe vételével Kunt négy korona pénzbüntetésre ítélte. Kun az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

TÖRVENYKEZÉS.

Jelenet a királyi Táblán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 15.

Kinos jelenet játszódott le ma a budapesti ítélet-tábla első büntető tanácsa előtt.

A vádlottak padján *Skrabán Ferenc* ült, a panaszos id. dombovári *Schulhof Géza* dr. ügyvéd volt, aki zsarolással vádolta *Skrabánt*. A vádlottat *Zoltán Géza* dr. ügyvéd védte. Zoltán ügyvéd a védelem során élesen kritizálta a panaszos ügyvédnek az eljárását. Ebben a pillanatban fölugrott a hallgatóság részére fenntartott padokban egy fiatal ember, aki nem volt más, mint ifj. dombovári *Schulhof Géza* dr. ügyvéd, panaszosnak hasonnevű fia. A fiatal ügyvéd magából kikelve kiáltotta a védőnek:

— Alávaló hazugság, gazember!

A tanácselnököt az incidens annyira meglepte, hogy szóhoz sem tudott jutni. A védő hamar befejezte beszédét, mire felállott id. *Schulhof*, a panaszos, és beszélni akart.

— A panaszosnak nincs joga szólni — figyelmeztette a tanácselnök.

— Annyit jegyzek csak meg, hogy amit a védő itt elhozott, az hazugság! — szólott az öreg *Schulhof*.

Balogi György főügyész helyettes erre felugrott helyéről és izgatott hangon a következőket mondotta:

— Indítványozom, hogy azt a fiatal ügyvédembert, aki az imént a hallgatóság sorából felszólt, *letartóztassák*, mert amit cselekedett, az nem egyéb, mint erőszakos megfélemlítés a védőnek, a védő szólásszabadságának csorbítása. Minthogy azonban a személyazonosság iránt kétség nincs, mellőzöm a letartóztatás iránti indítványt és arra kérem a tanácsot, hogy büntesse meg érzékenyen a rendzavarót, aki oly súlyosan megsértette az ügyvédi kar és a bíróság iránti tiszteletet.

A tábla tanácsa az ügyész indítványa után az idősebb *Schulhofot* rendre utasította, fiatal *Schulhofra* vonatkozó ügyet pedig átteszi az ügyvédi kamarához további eljárás végett.

§ *Bírák a törvényszék előtt.* A temesvári kir. törvényszék tegnap *Salacs Béla* kir. törvényszéki elnök elnöklété alatt teljes tanácsülést tartott, melyen kimondotta, hogy a *Csisszár Béla*, *Apáthy József* dr. bírák és *Dobrov Ede* dr. ügyvéd bűnügyében a kir. törvényszék magát elfoglultnak tarja és ez alapon felterjesztést tett a kir. kuriához, hogy ezen ügy elbírálására más kir. törvényszéket delegáljon. Míhelyt a kuria értesíti a törvényszéket, hogy a delegálás megtörtént, az ügyiratokat haladéktalanul átteszik a delegált törvényszékhez.

NAPIREND.

December 16. Szerda. Róm. kath. naptár: Örszéb. — Protestáns naptár: Etolka. — Görög-keleti naptár (december 3.): Szofoniasz. — A nap két 7 óra 28 perckor, nyugvó 3 óra 52 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti előterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, délen sok helyütt csapadék.

December 16. A Kölcsey-egyesület választmányi ülése délután 5 órákor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, december 15.

Az utak megjavultak, gazdáink pedig már türelmetlenek az árak egyhangúságában, élénken látogatják hetivásárunkat.

A mező szép zöld, az idő kedvező, kereslet alig van, ez mind olyan körülmény, mely a gazdát gabonája kisebb részének eladására készteti.

Elénk forgalom mellett kelt el mintegy 3—3500 mm. buza 1—1500 mm. tengeri.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.00—7.10.

Buza közép 6.80—6.90

Tengeri 4.40—5.00.

Rozs névleges jegyzés 5.50—6.00.

Arpa névleges jegyzés 4.70—5.00.

Zab névleges jegyzés 4.80—5.00.

Irányzat változatlan.

— *Pótvásár Csermón.* A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy az Arad vármegye területéhez tartozó *Csermő* községben a f. évi november hó 8 ára esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi december hó 19-én pótvásár tartassék.

— *Fizetéskeptelenségek.* A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéskeptelenségekről tesz jelentést: Weintraub Mátyás, Stanislaw. — Grünberg Simon *Duna-Szerdahely.* — Hradecki József, Chlumin-Ulomin. — Hartig Anna, Reichenberg.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 15.

Állások. Buzakinálat mérsékelte, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 17.000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Készletek. Berlin $\frac{1}{2}$ olcsóbb, Páris 10 magasabb.

Zárás 12 órákor:

Buza 1904. áprillisa	7.69—7.70
Buza 1904. októberre	7.58—7.60
Rozs 1904. áprillisa	6.56—6.57
Zab 1904. áprillisa	5.47—5.48
Tengeri 1904. májusra	5.16—5.17
Répece 1804. augusztusra	11.70—11.80

Zárás 5 órákor:

Buza 1904. áprillisa	7.69—7.70
Buza 1904. októberre	7.58—7.60
Rozs 1904. áprillisa	6.56—6.57
Zab 1904. áprillisa	5.47—5.48
Tengeri 1904. májusra	5.16—5.17
Répece 1904. augusztusra	11.70—11.80

S Z E N D I E T

— December 15. —

Mai jegyzésk: Készlet nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül. per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. *Ásdított mosók* 12.80—13.— korona untszámként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— December 15. —

Magyar életmód: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felül sulyban — filléris, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban 114—6 filléris, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felül sulyban 120—1 filléris, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 120—1 filléris, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 118—9 filléris.

Szállítások. December 12. napján volt készlet 29.375 darab, december 12. napján főlajtatott 1145 darab, december 13. napján elszállított 1372 darab, december 14. napjára maradt készlet 28.148 darab. A hizott sertésüzlet irányzata: Változatlan.

Motormenetek

Arad—Városhátér és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. u. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Uj-Szent-Anna—Kétégyháza között.

Kétégyháza felé reg. 6.10	Kétégyháza felől d. u. 12.—
Kétégyháza felé d. u. 12.35	Kétégyháza felől este 6.06

Biztos állás!!!

Dr. Vaszkó György és Gilányi János Vezérkönyv az általános műveltség terjesztésére című munka az, melynek segítségével bárki, egyedül minden más könyv nélkül képes arra, hogy rövid idő alatt a polgári 4 osztályából **sikeresen** tehessen vizsgálatot. Mindazoknak tehát, kik a minősültséget elnyerni óhajtják, melyre a kvalifikációra való előrehaladásban szükségük van, vagy maguknak biztos jövőt kívánnak szerezni, ajánljuk azonnali megvételre a

„Vezérkönyvet,”

melynek segítségével biztosan célt érhetnek.

Ára 8 korona. — Vidékre bérmentve.

Kapható:

INGUSZ I. és FIA

könyvkiadóhivatalában Aradon,

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Városi és megyei telefon szám: 517.

A helyben december hó folyamán megnyíló egyéves önkéntességre előkészítő tanfolyamra szíveségből jelentkezések elfogadtnak.

A tanfolyam esti órákban lesz, és ez a magán hivatalnokoknak különösen előnyös.

Tanfolyamjegyzék ezen tanfolyamra cégünk birtokában van.

A könyvek állandóan raktáron vannak.

Kölcsey-egyesület
Aradon

KRAUSZ PAULIN

kölcsönkönyvtára, könyv-, zenemű-
és papirkereskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2. sz.

Karácsonyra alkalmi vételek

ifjúsági iratok, mesés könyvek és dísz-
művek teljesen új állapotban

félárban!

Újévi és karácsonyi ajándékoknak a legvon-
zóbbaknak bizonyult.

Diaphanie

remek üvegre festett ablakdiszkek, virág- táj-
és szentképek fémkéretben. Ennek sikerült
utánzata átlátszó papirkivitelben

mesés olcsó árban!

A legdiszesebb levélpapír, szép finom dobozok-
ban, a legválogatottabb minőségek és színár-
nyalatokban.

Olcsón!

Divatos papír, fém, bőr és celluloid különleges-
ségek!

Szines lámpaernyők, művészi kivitelű emlékköny-
vek, író és itató papír mappák. — Képes leve-
lezőlap albumok beszerzési áron!

Festő-minták, legbiresebb mesterek után egy
eladásra, mint kölcsönzésre.

Imakönyvek

gyönyörű kivitelben bámulatos olcsó áron! —
Irodai cikkek kitűnő minőségben.

Nagyban vásárlásoknál, iskolai és papíráruk-
nál gyári árak!

Aradi első legnagyobb 75.000 kötetes kölsönkönyvtár!

Előfizetési árak helyben:

Havonként tetszés szerinti kicseréléssel
K. 120;

a tanuló ifjúságnak csak 80 fill.

Vidéki t. előfizetők kívánatra 5 kilós csoma-
gonként szintén tetszés szerinti kicseréléssel
körülbelül 20—25 könyvet havonként 3 kor.

Kisebb küldemények megállapodás sze-
rint.

Jegyzékek postán bérmentve.

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin

kölcsönkönyvtára, könyv-, zenemű és papirke-
reskedése

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Nemzeti színház.

Bérlet 77. sz.

Páratlan

Szerdán, 1908. évi december hó 16 án:

A tavasz.

Operette 3 felvonásban. Jaimes és Duvall után írták:
Lindau C. és Wilhelm J. Fordította: Mérey Adolf. Zenéjét
szerzette: Strauss József.

SEMÉLYEK:

Csapó Gusztáv	Németh J.	Szalókiné	Répássy G.
Margit. neje	Siaghoffer V.	Gál Feri	Bónis Lajos.
Hallós	Polgár S.	Mayer	Juhász S.
Cecília, neje	Pajor Agnes.	Anna	Rózsa Lili.
Ernő, öccse	Juhai József.	Kramatics	Füredi J.
Berta	Fői Frida.	Náci, pincér	Sarkadi A.
Báró Szalóki	Marházi M.	J.abella	Szilassy J.

Közdete este 7 óra felé.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

[22]

(Folytatás.)

VI.

Don Matteo küldetése.

Don Matteo, Diamante plébánosa egy dél-
után tükörnél simábbra kefélt cipőt húzott, fel-
vette tisztára kefélt uj reverendáját s kecses
rúncokba húzta a címádáját. Az arca ragyogott,
amint végigment az utcán; s mikor megáldotta
a házak előtt ülő vén fonóasszonyokat, ezt
olyan kedven kémozdulattal tette, mintha ró-
zsákat osztogatott volna.

Az utca felett, meiyen át don Matteo ha-
ladt, legalább hét iv húzódott át, mintha mind-
egyik ház össze akarta volna kötni magát az
átellenésével. Az utca keskenyen kuszott fel
és alá, itt-ott lépcső szakította félbe. A nyitott
csatorna mindig tele volt vízzel, narancshéjjal
és káposztalevéllal, melyeken nagyon könnyű
volt eicsuzni. A földtől csaknem a felhőkig
mindenhol kitergetett fehérnemű függött, a
szél a nedves ingujjakat s kötényszallagokat
bevágta don Matteo arcába. S a plébánosnak
olyan kellemetlen, hideg volt ez az érintés,
mintha valami hulla simogatta volna végig az
arcát.

Az utca végén kicsiny, komor tér volt, raj-
ta egy vén ház, az előtt állt meg don Matteo.
A ház nagy volt, négyszögletes s alig volt raj-
ta ablak. Kivülről vezetett föl beléje két nagy
szélesfoku lépcső s két nehéz, lakatokkal el-
zárt nagy ajtó. A falai fekete lábából voltak
rakva, a loggiája tégával volt pallózva s a
tégla közül vidáman burjánzott fel a gaz. Pók-
háló pedig anyyi volt ott, hogy a sok kis fűr-
ge egyik majd fennakadt bennük.

Don Matteo fölemelte a zörgelőt s rá
csapta a kapura, hogy az egész ház visszhang-
zott tőle.

Erre rögtön hallani lehetett, hogy hogyan
kezdtek el az asszonyok utcahosszat beszélni
és kérdegetni. S látni lehetett, hogyan teszik
le a mosónők a kútnál a szennyest, meg a ké-
kitőt s hogyan kezderek susogni pletykálni.

— Mit akar Matteo főtisztelendő ur? — kér-
dezték. — Miért kopogtat don Mateo ennek a
vén háznak a kapuján. Hisz ott kísértetek jár-
nak s nem is mer benne lakni más, csak az
az idegen signora, akinem apja a börtönben van.

De Giannita most kinyitotta don Matteonak
az ajtót s nyirkos, penészes szagu hosszú fo-
lyosokon vezette át a plébánost. A padló kö-
vei némely helyen teljesen leváltak s don Mat-
teo leláthatott egészen a pincébe, ahol patká-
nyok ugráltak a sötétben.

Ahogy don Matteo így végighaladt az ódon
házon, elmúlt a jókedve. Nem ment el lépcső
előtt, hogy bizalmatlanul felfelé ne nézett vol-
na, nem hallhatott zajt, hogy össze ne borzadt
volna. Kedvetlen lett, mint mikor szerencsét-
tlenséget érez az ember. Don Matteo arra a
kis turbános mór emberre gondolt, a kinek
a lelke ebben a házban meg szokott jelenülni. S
bár nem látta, de úgy vélte, hogy valami kü-
lönös módon éri a jelenlétét.

Giannita végre kinyitott egy ajtót s bebo-
csátotta a plébánost egy szobába. Kopárak vul-
tak e szoba falai, mint valami istállóé, az ágy
olyan rideg volt, mint egy apácáé, fölötté
madonnakép függött, amely nem ért meg há-
rom szoldót. A lelkész megállt s nézte a ma-
donnát, nézte, míg szemébe nem szivárgott a
köny.

S míg így állt ott, signora Palmeri belépett
a szobába. A fejét lehajtotta s a mozdulatai
olyan lassúak voltak, mint egy sebesültéi. Mi-
kor a plébános meglátta, úgy látszik, azt akar-
ta mondani:

— Csodálatos ódon házban találkozunk mi,
signorina Palmeri! Azért van ön itt, hogy a
rég mór felírásokat tanulmányozza, vagy pedig
hogy mozaikokat keressen a pincékben?

Mert a plébános zavarba jött, mikor meg-
látta a signorinát. Nem tudta megérteni, hogy
ez a nemes hölgy olyan szegény. Nem tudta

felérni észszel, hogy miképp lakhatik a kis mór
kisértet házában.

Azt gondolta magában, meg kell mentenie
a szegénységtől s a kísérteties háztól. S kérte
a madonnát, hogy adjon neki erőt ehhez a cse-
lekedethez.

Azután elmondta a signorinának, hogy don
Alagona Ferrante megbízásából jön.

Don Ferrante bizalmasan elmondta neki,
hogy Micaela visszautasította őt, mikor megkér-
te a kezét. Miért tette ezt? Nem tudja a sig-
norina, hogy don Ferrante, bár a külse e sze-
gényes, mégis egyike a leggazdagabb emberek-
nek Diamanteban? S don Ferrante régi spa-
nyol nemzetiségből származik, mely nagy te-
kintélynek örvendett úgy ottbón, mint Sicíliá-
ban. S a Cerson levő nagy ház, mely hajdan
az őseié volt, most az övé. Kár volt Micaelá-
nak visszautasítani ilyen embert!

Míg don Matteo beszélt, észrevette, hogy a
signorina arca egészen merev s halavány lett.
Alig merte végigmondani a mondókáját, úgy
megijedt, hogy Micaela elájul.

A leány csak a legnagyobb erőfeszítéssel
tudott felelni neki. Alig akart kijönni száján a
szó. Min ha olyan borzasztó volna, amit mon-
dani akar, hogy alig találná meg rá a
szavakat.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 14. —

Fehér Kereszt szálloda Beck Hugo kereskedő
Szabadka. — Hofmeister Mór birtokos Hollós. —
Hofmeister I. dr. v. tisztí ügyész Hollós. — Hofmeis-
ter Ignác birtokos Hollós. — Keilner Sándor birto-
kos. — Dr. Kardos Jakab ügyvéd neje B. Almas.
— Kriashober Lajos magánzó Hollós. — Hofmeister
Géza bankigazgató Hollós. — Benyó ózsef utazó
Budapest. — Brück Miksa utazó Budapest. — Tel-
kes Ernő hivatalnok Budapest. — Neuman Adolf
utazó Budapest. — Kirschek Rezső utazó Bécs. —
Salamon Lipót utazó Budapest. — Koster Vilmos
impresszió Páris. — Nikoits Dusan utazó Temes-
vár. — Treiler Károly mérnök Stokerau. — Men-
czel Lajos igazgató Bécs. — Heinrich Lajos ellenőr
Budapest. — Dévai Adolf utazó Budapest. — Kunst
Ferenc utazó Bécs. — Weisz Adolf utazó Bécs. —
Wolner Mór utazó Eperjes. — Berán Ignác magánzó
Tótvarad. — Csillag Miksa utazó Bécs.

Központi szálloda. Goldberger Fülöp utazó
Bécs. — Hirsch Armin utazó Budapest. — Fischer
Mór kereskedő Nagyszében. — Burghart Agoston
utazó Budapest.

Náder szálloda. Spitzer I. utazó Budapest. —
Wunkits János tanár Masiak. — Dr. Komlós Béla
ügyvéd Budapest. — Bonyi Bertalan lelkész Kéke.
— Janyigai János gazdász Csermő. — Scheinber-
ger Mór magánzó Budapest. — Braun Ignác utazó
Budapest. — Mannheim Leo utazó Budapest.

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.08
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.48
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 3.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczra szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sstv. este 9.20

Karácsonyi ajándékok mesés olcsó áron!

Ruhakelmék, barchetok, selymek és selyemmaradékok, selyem kendők
echarpok, kötők és blousok. 1405

Tüzkárunknál

sérült és kiselejtezett árak

minden elfogadható áron lesznek eladva.

Ritka kedvező alkalom!

Kevéssé sérült

czérna-vásznak, chiffonok, lepedő-vásznak, fehér és színes abroszok, törülközők és konyharuhák mind jó használható állapotban, mélyen leszállított áron. — Hétfőn délután nagy és kisebb sérült szőnyegek és szőnyeg-maradékok eladása.

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér és Forray-utcza sarkán.

Nagy lelkesedéssel

és elismerőleg nyilatkoznak a **theologyasztók**, a **Sultán rum** és a **Sultán thea** keverékekkel készített élvezetes italról.

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és finom zamatot kölcsönöz. Ára egy fél literes üvegnek **80 kr.**, 1 literes üvegnek **1 frt 50 kr.**

Sultán Thea,

mely 3féle legjobb fajta keverékből áll. Ára: 1 deka **10 kr.**, $\frac{1}{8}$ kiló **1 frt**, $\frac{1}{4}$ kiló **2 frt.**

Tyukszem és szemölcs ellen

eddig páratlanul áll a híres és egyedüli biztos szer, a **Hajós-féle**

ANAGALLIN.

Egy üvegnek az ára **85 kr.** 126

Fenti szerek kizárólag kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utcza 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPITTATOTT 1890.

28.582—1903.

Hirdetmény.

Az 1904. évi egyenes adó ki-
vetési munkálatok foganatba ve-
endők lévén, felhívatik Arad sz.
kir. város lakossága, miszerint az
adóköteles egyének és tárgyak ösz-
szeírására kiküldött hatósági közeg-
gek kérdéseire lelkiismeretesen és
legjobb tudomása szerint feleljen,
mert ki az összeíró közlegeket va-
lótlan bemondásokkal tévuttra ve-
zeti, vagy munkájokban bármilyen mó-
don akadályozza, az 1883. évi
XLIV. t.-cz. 10. § értelmében 2—
100 koronáig terjedő bírsággal lesz
sújtandó.

Felhívatik továbbá a város közön-
sége miszerint az adókiadás alapjául
szolgáló vallomási íveket, melyek
ingyen vétebizonyítvány mellett az
adóügyi osztályban vehetők át az
alább kitűzött határidő alatt, a
polgármester megbízásából Kiliényi
János alszámvivőnél a saját érde-
kéből beadni el ne mulassza és
pedig:

Az 1903. évben épült házakra
vonatkozó házbérjövédelmi vallo-
másokat az adómentes lakrészek
számának és az adómentességet
engedélyező végzések számának
feltüntetésével a lakások számának
megfelelő sorrendben szerkesztve
folyó évi december 25-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá
tartozó az 1903. évben keletkezett
üzletek, kereskedések, vállalatok,
iparok vagy más előre nem tudható
jövédelmű szellemi és egyéb ha-
szonhajtó foglalkozások jövédel-

meire vonatkozó vallomásokat 1904.
évi január 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá
tartozó meghatározott évi vagy
havi illetményeikre vonatkozó val-
lomásokat, továbbá a tőkekamat-
adó tárgyát képező kamat vagy
életjáradékra vonatkozó vallomá-
sokat 1904. évi január 15-ig.

Az általános jövédelmi pótdó
kiszámításánál levonandó, ingatla-
nokra betáblázott és a folyó évben
tényleg kifizetett adó sági kama-
tokra vonatkozó vallomásokat 1904.
évi január 31-ig vétebizonyítvány
ellen.

A hadmentességi díj vallomá-
sokat 1904. évi február hó végéig.

Az ebadásra vonatkozó vallomá-
sokat 1904. évi január hó 8-ig.

A nyilvános számadásra köte-
lezett vállalatok és egyesületek jöve-
delmeire vonatkozó vallomásokat
1904. évi március 30-ig.

A fent érintett vallomások pon-
tos beadása a felek érdekében le-
vén megjegyeztetik, hogy aki meg-
felelő vallomását a fent kitűzött
határidő alatt be nem adja, arra
az adó hivatalból a mulasztó fél
költségére beszerzendő adatok
alapján fog kirovatni és hogy az
adótárgyaknak, az adóköteles jöve-
delmeknek a kincstár megkárosi-
tása céljából való eltitkolása az
1883. XLIV. t.-cz. 100. § értel-
mében 2—1000 koronáig terjedő
bírságot von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának
1903. évi december hó 5-én tar-
tott üléséből.

A városi tanács.

BRUNNER BÉLA ARAD,

(Szabadság-tér 20. sz. Forray-utcza sarok).

— Aikalmi vásárlás! —

Építkezés és üzletkiköltözés miatt!

Mélyen leszállított árak!

Különösen igen olcsón lesznek mindenféle disz-
m-árak eladva. Bronz, bőr, fa és plüsch árucikkek.

Színházi látcsövek!

Bőr pénz-, szivar-, cigaretta- és dohánytárcák; min-
denféle finom utazó bőröndök és táskák, finom

Plüsch utazó-takarók!

Finom női glassé és szarvasbőr keztyük. Bálitól
gassé legyezők!

✳ Nagy választék a legújabb úri divat cikkekben. ✳

Kalap, cylinder, klaque, utazó, sport és gyermek-
sapkák. Ing, gallér, kézelő, nyakkendő, zsebkendő,
keztyű, harisnya, cipő, bokavédő (Chamaschni), sétabot és
esőernyők stb. stb. 2834

Legfinomabb valódi amerikai és orosz sárcipők (Galoschnik)

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Olcsó árak!! Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!!

A k i n e k

ismerettség híján

házasasszonyra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vincsellérre,
körtészre,kulcsárnőre,
gazdasasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.**A k i**

eladni kíván

butort,
mangorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy**A k i**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**A k i**mindeneket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**A k i**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az**„ARADI KÖZLÖNY“**

kis hirdetési

rovatát használja.

Apró hirdetésekre

szolgáló levelezőlapok kaphatók

Aradon:**Révész Mándor**

könyvkereskedésben, Andrásy-tér, Minorita-palota

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésben, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésben, Andrásy-tér.

Keppich Zsigmond

papírkereskedésben, Andrásy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né

dehántószedéjében, Andrásy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Waggongyárban.

Hoffmann József

tűszorkereskedésben, Forray-utca.

Bauer Gyula

dohánytőzsdéjében, Andrásy-tér.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Weitzer János toll.**Doboz
1 kr. 40 sz.

Nikkellezett aczéltoll.

Kapható: Ingusz L. és Fiaival.
Telefon 547.

752—1903. g. sz.

Árlejtési hirdetmény. Arad sz. kir. város gazdasági
széke a város részére 1904. év-
ben szükséges nyomtatványok szá-
llítása iránt folyó évi december hó
21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.Kikiáltási-ár: Árjegyzék szerint.
Bánatpénzül leteendő 200 ko-
rona készpénzben vagy elfogadható
értékpapírokban.Az árlejtésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.Az írásbeli ajánlatok lezártan a
szóbeli árlejtés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy
az árlejtési feltételeket ismeri és
elfogadja.Az árlejtési feltételek és az ár-
jegyzék a gazdasági tanácsnok ur-
nál az árlejtést megelőzőleg is
megtekinthetők.Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1903. évi december hó
14-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljelező.

Megyei és vágsi telefon 471. szám.

Uj üzlet!

Ozv. Sütő Józsefné utóda

URBÁN E.uj üveg, porcellán, lámpa
és képkeret fiókraktárában**ARADON,**Szabadság-tér 20. sz. gróf Nádas-
dy-féle ház, a Forray-utca sarkánMélyen leszállított árak mel-
lett kaphatók porcellán-edények,
ebed-, téa-, kávé- és mocca-kész-
letek, mosdó eszközök, majolika
diszmu tárgyak, lámpák asztali,
fali és függő, nagy választék
üveg edényekben mindennemű
kristály, vésett, csiszolt, színe-
zett és festett kivitelben, alpaca-
evőeszközök stb.Legcélzzerűbb karácsonyi
és ujévi ajándékoknak.

Ugyanott 2799

szagtalan kristály-petroleum

ára 20 kr. literenkint.

Kölcsön-edény minden alkalomra.

Uj üzlet!

Városi és megyei telefon 471. szám.

Telefon szám 96.

Legalkalmasabb és legolcsóbb

karácsonyi és ujévi ajándék

Singer varrógépek

családok és iparosok részére.

Hammer Vilmos

műszerésznél

öt évi jótállás és kedvező fizetési
feltételek mellett kapható.

Raktáron 2767

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégebbi varrógép javító
műhelye és raktára, Szabad-
ság tér 7. sz.

Telefon szám 96.

Telefon 242. sz.

Kalmár * **** * József**

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép rak-
tára 2098

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket,

karikahajós (Ringschiff) gépeket

házi vagy ipari használatra 5 évi
írásbeli jótállással, kedvező havi
részletfizetés mellett.

Varrógép javítások

jótállás mellett eszközöltetnek.

Feltűnő ujdonság!**DELICE**Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mászt nem szivhat.

legjobb valódi francia

1434

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.**Lengyel Testvérek maradék-áruháza**

Arad, Szabadság-tér 21. szám.

Maradékok rendkívül olcsó árban.Füzleteinkben keletkezett különféle vászon, kanavász, kreton, barchend, női szövetkelme, férfi
posztó, butor-keleme és csipke-függöny maradékok olcsó árban való elárusítására saját házunkban külön**maradék osztályt vezetünk,**hol a fenti olcsó maradékokon kívül még egyéb divatját mult kelmék, asztal-, ágy-, flanel-takarók,
paplanok és asztalneműek**rendkívüli olcsó árban adatnak el.****A szabott árakkal ellátott maradékok megvétel után is kívánatra készségesen kicseréltetnek.****Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.**

Aradi nyomda részvevnytársaság könyvnyomdája.

Pusztafi és Társa (Budapest, V., Lipót kör-ut 17.) festékekvel.